

Vlaams
Parlement

stuk **153** (2014-2015) – Nr. 5
ingediend op 16 december 2014 (2014-2015)

Beleidsnota

Vlaamse Rand

2014-2019

Verslag

namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
uitgebracht door de dames An Moerenhout en Lieve Maes

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Katia Segers.

Vaste leden:

mevrouw Lieve Maes, de heren Bart Nevens, Peter Persyn, Willy Segers, Karl Vanlouwe, Karim Van Overmeire;
de heer Michel Doomst, mevrouw Katrien Partyka, de heren Joris Poschet, Peter Van Rompuy;
de heren Lionel Bajart, Jo De Ro;
de dames Yamila Idrissi, Katia Segers;
mevrouw Elke Van den Brandt.

Plaatsvervangers:

de heren Piet De Bruyn, Matthias Diependaele, Marc Hendrickx, Marius Meremans, mevrouw Nadia Sminate, de heer Jan Van Esbroeck;
de dames Karin Brouwers, Sonja Claes, Martine Fournier, de heer Ward Kennes;
de dames Ann Brusseel, Gwenny De Vroe;
de heren John Crombez, Bruno Tobback;
mevrouw An Moerenhout.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken.

Stukken in het dossier:

153 (2014-2015) – Nr. 1: Beleidsnota
– Nr. 2 t.e.m. 4: Moties

INHOUD

I. Toelichting door de heer Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn	4
II. Bespreking.....	7
1. Omgevingsanalyse	7
2. Strategische en operationele doelstellingen	8
2.1. Algemeen/Visie op het Randbeleid.....	8
2.2. SD 1 – Rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid.....	15
2.2.1. OD Onthaal en integratie	15
2.2.2. OD Taalbarometer Vlaamse Rand	16
2.2.3. OD Coördinatieplatform VSGB	17
2.2.4. OD Een open communicatiebeleid voeren en aansturen	17
2.2.5. OD Samenwerken en ondersteunen.....	18
2.3. SD 2 – vzw de Rand: eerste partner voor het Vlaamse Randbeleid.....	18
2.4. SD 3 – De Vlaamse Rand vanuit andere beleidsdomeinen en invalshoeken	19
2.4.1. OD Huisvesting.....	19
2.4.2. OD Taalwetgeving – Binnenlands Bestuur	20
2.4.3. OD Onderwijs.....	21
2.4.4. OD Werk.....	22
2.4.5. OD Economie en START	23
2.4.6. OD Mobiliteit	23
2.4.7. OD Cultuur, jeugd, sport en het verenigingsleven	28
2.4.8. OD Welzijn en Gezondheid	30
2.4.9. OD Toerisme	31
2.4.10. OD Integratie en inburgering.....	31
2.5. SD 4 – Het groene karakter van de Rand bewaken	32
Gebruikte afkortingen	34

Bijlage: zie [dossierpagina](#) op www.vlaamsparlement.be

De Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand besprak de beleidsnota Vlaamse Rand 2014-2019 op 19 en 26 november 2014. Samen met de beleidsnota werd ook de algemene uitgavenbegroting 2015 besproken (verslag zie *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 15/8-B)

I. Toelichting door de heer Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn

Omgevingsanalyse

De *minister* wijst op de structurele veranderingsprocessen die de streek treffen – verstedelijkingsdruk, migratiedruk en internationalisering – en de daaraan gekoppelde maatschappelijke gevolgen. Er is een forse stijging van de bevolking en diverse sociaaleconomische groepen migreren, ook minder bemiddelde. Het klassieke beeld van kapitaalkrachtigen die uit Brussel afkomstig zijn of expats die verhuizen, is doorbroken. De instroom is anders. In de samenleving, in het onderwijs is een toevloed van anderstaligen merkbaar. In het licht van sociale verdringing speelt vooral ook de stijging van grond- en woonprijzen de streek parten.

Doelstellingen

De doelstellingen zijn simpel: een leefbare, groene Vlaamse Rand die een thuis kan zijn voor iedereen. Het beleid stoelt op twee hoofdpijlers: 1. nieuwkomers moeten maximaal geïntegreerd worden en 2. de lokale gemeenschap moet sterk genoeg zijn, kwantitatief en kwalitatief. Binnen de eerste pijler vertaalt het integratiebeleid zich in een onthaalbeleid dat werkt aan taal, onderwijs en werk. Voor de tweede pijler wordt vooral ingezet op een sociaal grond- en woonbeleid, welzijnsvoorzieningen, cultuur, verenigingsleven en de groene ruimte vrijwaren die door migratiedruk aangetast wordt. In een warm integratiebad moet vooral eerst genoeg water staan, aldus de minister.

Samenwerkingsbeleid

Het beleid voor de Vlaamse Rand bestaat uit twee hoofddelen. Enerzijds is er de bevoegdheid over de Vlaamse Rand zelf, gekoppeld aan een beperkt budget. Dat behelst de facto het aansturen van vzw 'de Rand' als hoofdinstrumentarium om het beleid gestalte te geven. Verder is er het lokaal ondersteuningsbeleid voor RINGtv. Anderzijds zijn er in een tweede pijler de bevoegdheden van andere ministers die elk ten aanzien van de Vlaamse Rand specifieke beleidsmaatregelen aanvoeren in de beleidsnota. Heel ruim gesproken gaat het om onderwijs, arbeidsbemiddeling, welzijn, sport, jeugd, ruimtelijke ordening, wonen enzovoort. De minister noemt het dan ook een beleidsnota van de Vlaamse Regering, die aangeeft wat de respectieve ministers vanuit hun mogelijkheden en bevoegdheden voor de Vlaamse Rand kunnen doen om de vooropgestelde doelen te bereiken.

Eigen beleid

Voor wat de eigen bevoegdheden van de minister betreft, zijn er in eerste instantie kleine initiatieven rond onthaal en integratie: onthaalfolders gericht op burgers en bedrijven, steun voor cursisten Nederlands onder meer in het kader van de Randuitcheques, steun aan het verenigingsleven, vooral gericht op taalverbinding enzovoort. De folders en communicatiedragers waarvan sprake zijn aan actualisering toe, meent de minister. Hij wil nagaan of het niet mogelijk is grootschaliger initiatieven met hefboomeffect op te nemen. De pot is zeer beperkt en wordt over vele kleine initiatieven verkruid, wat hem enigszins zorgen baart.

Het coördinatieplatform VSGB valt eveneens onder de bevoegdheid van de minister. Doel is dat platform en het ambtelijk START-platform samen te brengen. Beide staan onder deskundig voorzitterschap van de gouverneur. Het is de ambitie om die twee samen te brengen onder coördinatie van zowel de minister als de gouverneur van Vlaams-Brabant en te rapporteren aan het parlement.

In het kader van de uitbouw van FeliXart staat nog de aankoop van de groene gronden op het programma en de restauratie van de kunstenaarshoeve. Ook dat gebeurt in samenwerking met andere instanties en bevoegdheidsdomeinen.

Het open communicatiebeleid en de samenwerking met RINGtv steunt op twee poten. Het welkomstpakket dient geactualiseerd en het aanbod van RINGtv moet herbekeken worden, om een efficiënter en actueler aanbod te realiseren. Eén van de factoren die onder de loep wordt genomen, is de ondertiteling.

Met het oog op samenwerken en ondersteunen ligt de focus op de lokale besturen. Enerzijds streeft men ernaar de communicatie met de mandatarissen van de faciliteitengemeenten weer aan te zwengelen. Anderzijds gaat het om ondersteuning en coördinatie aanbieden, en faciliteren van initiatieven die in de brede Vlaamse Rand – ruimer dan de negentien randgemeenten – worden opgezet, bijvoorbeeld als het gaat om de schepenen voor Vlaams beleid.

Vzw 'de Rand' is het belangrijkste uitvoeringsinstrument van het expliciete randbeleid. Zoals eerder gezegd worden daar besparingen doorgevoerd en moet het exploitatietekort aangepakt worden. De minister heeft zich al bereid verklaard om milderende maatregelen te overwegen. Er is alvast de vraag naar deblokking van de reserves. Daarnaast leeft de vraag of de ondersteuningsmiddelen die bij de DAR staan, niet efficiënter onder te brengen zijn bij vzw 'de Rand' zodat daar het schaafeffect beter kan spelen. Tevens moet een nieuwe samenwerkingsovereenkomst worden afgesloten voor de volgende jaren. Dat kan dan eveneens aan bod komen.

Tweede element is de samenwerking met gemeenten en de integratiesector als specifieke taak voor vzw 'de Rand'. Een expliciete doelstelling is de focus op anderstaligen, en dan meer bepaald zij die niet onder de inburgeringsplicht ressorteren. Het gaat dan over expats, Franstaligen, die men net zo goed wil integreren.

In samenwerking met het Agentschap Integratie en Inburgering gaat het beleid voor een sterk aanbod NT2. Er moet een duidelijke taakafbakening komen van enerzijds taalpromotie en anderzijds taalbeleid en taalbeleidstrajecten.

De gemeenschapscentra blijven ondersteuning genieten. Vraag is om nog meer te focussen op jeugd – de volgende generatie in de Vlaamse Rand, dus ook de anderstalige jeugd – en op projectwerking.

De coördinatie van het Gordelfestival komt vzw 'de Rand' toe. De ambitie daar is om het Vlaamse karakter sterker in de verf te zetten en de oorspronkelijke rol van de faciliteitengemeenten opnieuw naar de voorgrond te brengen.

Voor de RandKrant rijst de vraag hoe de distributie nog verder kan groeien. Daaraan gekoppeld is er een zeer degelijk documentatiecentrum ondergebracht bij vzw 'de Rand'. Alle opgebouwde kennis en informatie zou evenwel nog meer moeten ontsloten kunnen worden en kunnen doorstromen naar anderen.

Andere beleidsdomeinen

De minister belicht ook de bijdragen vanuit de andere beleidsdomeinen. In het kader van huisvesting moet bij Vlabinvest de integratieoefening voltooid worden.

Twee besluiten moeten nog afgerond worden: één over de finalizering van de overdracht van de onroerende goederen en participaties; een ander gaat over de installatie van het Vlaams Financieringsfonds en de voorwaarden om op Vlabinvest een beroep te kunnen doen. Tweede ijkpunt in die sector is het wonen in eigen streek. De principes vervat in het decreet worden behouden. Rekening houdend met de recente rechtspraak moet een regeling getroffen worden om die alsnog te doen realiseren. Dat kan via herstelregelgeving.

Voor binnenlands bestuur ligt de focus op taalwetgeving en de correcte toepassing daarvan. Alert toezicht is essentieel.

Inzake onderwijs spitst de ambitie zich toe op het voorkomen dat taalachterstand evolueert naar leerachterstand. Dat heeft ook repercussies voor het leer- en kwaliteitsniveau van andere leerlingen. Er wordt een taskforce Onderwijs Vlaamse Rand in het vooruitzicht gesteld met als doel een synthese van het bestaande studiemateriaal en ook de concrete implementatie van wat als theoretische kennis verworven is, dus de toepassing daarvan in scholen in de Vlaamse Rand.

Met betrekking tot werk gaat de aandacht uit naar werkplekieren en maatwerk. Integratie via de job is de boodschap. Alle faciliteiten zijn er, maar het vergt vooral een principiële bereidheid vanwege de anderstaligen om via de job te integreren en zo onder meer de cursus Nederlands en integratiecursussen te volgen. Die worden kosteloos aangeboden. Het niet ter harte nemen van dat aanbod getuigt van een niet-bereidheid tot integratie en het opnemen van een geschikte job. Daaraan wordt dan een sanctioneringspad gekoppeld. Dat geldt net zo goed voor andere werklozen die een geschikte tewerkstelling weigeren.

Het economiebeleid zet vooral in op START.

Inzake mobiliteit, een bevoegdheid van de minister zelf, gaat het er voornamelijk om de verkeerscongestie aan te pakken. Er wordt op diverse fronten gewerkt. Er is de aanleg van drie nieuwe tramlijnen van en naar Brussel. In samenwerking met de provincie Vlaams-Brabant wordt het fietsbeleid aangepakt met onder meer 15 fietsostrades van en naar Brussel en met een nieuwe fietsbrug over de E40 in Diegem. Daarnaast zijn er de werken op de ring die starten in Woluwe, aan het noordelijke tracé van de ring rond Brussel. Voor het GEN verwacht men uitvoering van wat overeengekomen is.

Wat betreft cultuur, jeugd, sport en verenigingsleven is er het vaste voornemen om indien nodig plaatsvervangend op te treden als er door lokale besturen verzaakt wordt aan de opdracht in dat verband. Vzw 'de Rand' kan dan in de plaats treden met betrekking tot het aanbod cultuur, jeugd, sport en verenigingsleven. Een ander element is het congrescentrum en cultureel centrum Ruisbroek waarvoor de haalbaarheid onderzocht wordt.

Voor welzijn en gezondheid is er de ambitie om de achterstand weg te werken die al te reëel en tastbaar is geworden, stelt de minister. Vlabzorginvest kan een goed instrument zijn om dat aan te pakken.

Inzake toerisme denkt de minister aan gerichte investeringen met groot hefboom-effect en potentieel, bijvoorbeeld de Plantentuin van Meise, het Kasteel van Gaasbeek, het Zoniënwoud.

Integratie en inburgering, waar de minister het al over had, is een essentiële factor die aangepakt wordt in samenwerking met vzw 'de Rand'.

Ook voor het principe van de Groene Rand zitten heel wat ambities vervat in de beleidsnota. Er gebeurt al heel wat inzake natuurbescherming. De landinrichtings-

projecten worden goed aangepakt en strekken ook op lokaal vlak tot tevredenheid, meent de minister. Het gaat dan om het Land van Teirlinck, de Zuunbeekvallei enzovoort. Ook voor de versterking van het groene karakter worden ambitieuze doelstellingen vooropgesteld, aldus de minister.

Tot slot vermeldt de minister de ondersteuning van landbouw. Meer rechtszekerheid en grondbeheer zijn algemene principes die ook in de Vlaamse Rand van toepassing zijn.

II. Bespreking

1. Omgevingsanalyse

In de omgevingsanalyse stelt de minister vast dat er geen Nederlandstalige buitenschoolse opvang wordt georganiseerd in de faciliteitengemeenten. Waarop baseert de minister die stelling, vraagt de heer *Christian Van Eyken*. Het lid weet pertinent dat die voorzieningen er wel degelijk zijn, gericht op zowel Nederlandstaligen als Franstaligen. Of hanteert de minister een andere definitie van buitenschoolse opvang?

Wat de omgevingsanalyse betreft, circuleren er recent zeer interessante documenten, stelt de heer *Michel Doomst*. Hij vraagt de provincie Vlaams-Brabant uit te nodigen over een studie over wonen in Vlaams-Brabant, de wisselwerking tussen Vlaams-Brabant en Brussel. Er zou ook een boeiende nota over jeugd op komst zijn.

Cijfers zijn belangrijk en de studiedienst van de Vlaamse Regering is een zeer goede dienst om gegevens bij op te vissen, zegt de heer *Jo De Ro*. Die cijfers zijn echter zwaar onderschat door de snelle evolutie van de bevolking. Als de data over internationalisering, instroom van anderstaligen, vergroening, bevolkingsstijging enzovoort verkeerd worden ingeschat, zullen ook andere administraties in het kader van hun bestedingen en investeringen vertraagd optreden. Bij het documentatiecentrum vzw 'de Rand' en ook lokaal bij de gemeenten is veel cijfermateriaal voorhanden. Evoluties moeten zo helder mogelijk opgevolgd worden zodat het beleid naar behoren zijn werk kan doen.

Mevrouw *Katia Segers* vindt dat de minister de omgevingsanalyse op beperkte cijfergegevens baseert. Er bestaan tal van studies die samen een vollediger en genuanceerder beeld van de Vlaamse Rand en van de complexiteit van dit gebied geven, onder meer de veel fijnmaziger analyses van de provincie over onthaal en integratie (sociale planning) en de integratiemonitor. Voorts informeert ze waarom de gegevens van de taalbarometer van BRIO die eind juni beschikbaar waren, niet verwerkt zijn in de beleidsnota (zie ook OD Taalbarometer Vlaamse Rand).

De beschuldiging van de heer Van Eyken dat de gegevens over de buitenschoolse kinderopvang niet kloppen, pareert de *minister* met te verwijzen naar de herkomst, namelijk de studie 'Een blik op de Vlaamse Rand' van de Studiedienst van de Vlaamse Regering. De studie heeft het over 4767 erkende plaatsen in de kinderopvang en 928 plaatsen in de buitenschoolse kinderopvang, zowel in de publieke als de private initiatieven. In dezelfde studie staat dat er geen erkende buitenschoolse kinderopvang georganiseerd wordt in de faciliteitengemeenten en ook slechts zes niet-faciliteitengemeenten hebben dergelijke opvang. Eén van de erkenningsvoorwaarden is dat er minstens één iemand het Nederlands machtig is en kan communiceren met de overheid. De gegevens zijn gebaseerd op de informatie van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en afkomstig van Kind en Gezin.

De heer *Christian Van Eyken* begrijpt niet waarop de studiedienst zich baseert om te zeggen dat er geen buitenschoolse kinderopvang in de faciliteitengemeenten is. In Linkebeek worden kinderen tussen 3 en 12 jaar tijdens de schoolvakanties wel degelijk opgevangen door een gemeentelijke organisatie, door begeleiders die zowel het Nederlands als het Frans machtig zijn. Kinderen die schoollopen of wonen in Linkebeek betalen minder dan kinderen die noch in de gemeente wonen, noch er naar school gaan. Een gezamenlijke opvang verbetert trouwens de relatie tussen beide taalgroepen. De gemeentelijke basisscholen in Linkebeek, zowel Frans- als Nederlandstalig zitten in hetzelfde gebouw. Toen de speelplaats te klein werd, werd geopteerd voor opdeling per leeftijdsgroep en niet per taalgroep. Tot ieders voldoening.

Als de buitenschoolse kinderopvanginitiatieven van de faciliteitengemeenten aangemeld worden en conform de normen zijn, dan kunnen zij deel uitmaken van de statistieken, repliceert de *minister*.

De minister heeft geen encyclopedische ambities met de beleidsnota, zegt hij ter attentie van mevrouw Segers. Cijfers en meer gedetailleerde gegevens zijn terug te vinden in studies en boeken. De beleidsnota heeft daarentegen tot doel het beleid van de regeerperiode te schetsen.

De omgevingsanalyse moet voor de minister geen encyclopedie zijn, maar voor mevrouw *Katia Segers* dient de omgevingsanalyse fijnmaziger te zijn. Zelfs een klein gebied als de Rand kent immers grote diversiteit aan samenstelling, aan problemen.

2. Strategische en operationele doelstellingen

2.1. Algemeen/Visie op het Randbeleid

Aan het woord: mevrouw An Moerenhout

Mevrouw *An Moerenhout* verklaart dat Groen heel benieuwd is naar de uitvoering van een beleidsnota die toch wel mooie concrete zaken bevat. Zeer positieve punten zijn het sterke onthaal- en integratiebeleid en de totaalaanpak.

Aan het woord: de heer Willy Segers

De heer *Willy Segers* stelt vast dat de Vlaamse Regering met de beleidsnota duidelijk haar engagement ten aanzien van de Vlaamse Rand opneemt, zelfs in budgettair moeilijke tijden. Zodra er nieuw beleid mogelijk is zal zijn fractie de minister erop attenderen.

Bij de toelichting valt vooral op dat het Randbeleid naar voren wordt geschoven als een samenwerkingsbeleid. Het Randbeleid is bij uitstek een samenwerkingsbeleid, onderstreept spreker. Het is positief dat deze mooie ambitie uitdrukkelijk in de beleidsnota is opgenomen. Het zal alle hens aan dek zijn, voor alle ministers. Het is de rol van deze commissie om de coördinatie daarvan op te volgen en het is de rol van de minister om de coördinatie te organiseren.

Het nieuwe initiatief inzake de Stand van de Rand wordt sterk gewaardeerd, zegt de heer *Willy Segers*. Ook daar ziet het lid een rol voor de commissie. Is het de bedoeling in dat verband ook iets te ondernemen in de plenaire vergadering? Het lijkt het lid interessant de complexe situatie en problematiek op bepaalde momenten naar buiten te brengen voor alle politieke verantwoordelijken.

Aan het woord: de heer Christian Van Eyken

De heer *Christian Van Eyken* deelt de zienswijze van de beleidsnota niet altijd. Er rijzen veel vragen. Sommige passages noemt de heer Van Eyken ronduit oorlogstaal ten aanzien van Franstaligen.

De minister heeft het over 'oorspronkelijke bewoners'. De heer *Christian Van Eyken* vernam graag hoe hij dat begrip definieert. Bepaalde Franstaligen wonen er al zolang dat ze zeker als dusdanig beschouwd kunnen worden, meent het lid.

Door migratiedruk zouden vele oorspronkelijke bewoners uit de Rand zich elders gaan vestigen. Dat de stijgende grond- en woonprijzen er voor iets tussen zitten, kan het lid aannemen. Dat is niet wegens de migratie maar vrij gebruikelijk in een randgebied rond een grootstad, oppert hij. In dezelfde paragraaf spreekt de minister van 'vervreemdingsdruk' waarmee inwoners uit de Rand te maken zouden krijgen. Wat bedoelt hij daarmee?

De minister wil in die zin het sociaal grond- en woonbeleid een hart onder de riem steken. Vlabinvest moet daarin een sleutelinstrument zijn (zie ook OD Huisvesting).

De Rand kan niet worden losgekoppeld van de grootstad. De minister poneert dat hij overleg wil plegen met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest om naar oplossingen te zoeken voor de uitdagingen van de Vlaamse Rand. Ook de heer *Christian Van Eyken* ijvert al jaren voor die vorm van samenwerking tussen Brussel en de Rand, omdat geen enkel probleem stopt aan de grenzen van het gewest. Is de minister dan ook voorstander van de oprichting van de Brusselse Hoofdstedelijke Gemeenschap? Wil hij dat mee bevorderen en de werking ervan mee in goede banen leiden? Welke dossiers zou hij daar op de agenda plaatsen?

Aan het woord: de heer Michel Doomst

Voor de heer *Michel Doomst* is het essentieel dat er nu resultaat wordt geboekt. Het gebied is een strijdgebied, niet door de schuld van de Vlamingen, maar wel georganiseerd door mensen zoals de heer Van Eyken, oppert hij.

De heer *Doomst* meent dat het niet de bedoeling is een 'randgeval' te worden, maar wel zich juist sterk te tonen. De 35 gemeenten van de integrale regio moeten betrokken worden. In Halle zijn er bijvoorbeeld noden die ontstaan onder invloed van de noden van de grootstad. Het lid vraagt het niet bij de 19 randgemeenten te houden. Om iets te bereiken hoeft er niet altijd sprake te zijn van middelen. Dat kan net zo goed door samenwerking of het doorspelen van modellen, zodat de 35 zich van hun beste kant kunnen laten zien.

Na Brussel-Halle-Vilvoorde is er een ander tijdperk aangebroken, stelt het lid, waarbij de kaarten duidelijk liggen. Het ijveren voor de Vlaamse identiteit van de Rand mag derhalve sterker ondersteund worden, meent hij.

De beleidsnota erkent expliciet het partnerschap tussen allen die er goed in meewerken: de provincie, het Toekomstforum Halle/Vilvoorde, en vzw 'de Rand'. De twee pijlers waarop de beleidsnota steunt, zijn goed vindt de heer *Doomst*: de achterstand op alle domeinen (onderwijs, kinderopvang, welzijn enzovoort) wegwerken en een sterk onthaalbeleid.

Aan het woord: de heer Jo De Ro

De heer *Jo De Ro* wil een aantal punten herhalen die hij ten aanzien van de heer *Sven Gatz*, minister voor Brussel, gezegd heeft. Het lid hoopt dat deze commissie

beide ministers samen kan ontvangen. Hij heeft absoluut begrip voor duidelijke afbakening van de grenzen, vooral van kieskring en gerechtelijk arrondissement, maar het allerbelangrijkste is samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap in Brussel en de Vlaamse Rand. Niet alleen de woorden in een beleidsnota of de middelen bepalen het succes van een beleid, maar net zo goed de ingesteldheid van de respectieve ministers en de bereidheid om out of the box te denken. Samenwerking staat centraal en het lid wil de verkiezingsluwte benut zien voor samenwerking, zowel naar onderen met de lokale besturen, als naar boven met de federale overheid, als opzij met VGC en BHG.

Met een aparte bevoegdheid Brussel en Vlaamse Rand kunnen de uitdagingen voor beide gebieden niet beter aangepakt worden. Men moet de mensen permanent warm maken voor de uitdagingen van een regio met meer dan 400.000 inwoners, en de belangrijke regio ernaast met meer dan 1 miljoen inwoners en reuze uitdagingen die over de hele wereld plaatsvinden. Het gaat dan niet over de tegenstelling tussen Vlamingen en anderstaligen of Franstaligen of nieuwkomers en wie er al langer woont, maar over grootstedelijke en randstedelijke problematieken. Wat loos is in de Vlaamse Rand krijgt amper publiciteit of aandacht in de politieke actualiteit. Het lijkt het lid nodig om continu aandacht te vragen bij politici, pers en burgers voor de specifieke situatie en uitdagingen. Dat kan via momenten zoals het Gordelfestival, maar moet tevens via andere kanalen, stelt het lid, beginnend via journalisten en verticale administraties. Het lid denkt aan middagsessies en informatiemomenten met mensen uit de administratie van de Vlaamse Rand. Zij zijn ambassadeurs van de Rand.

Pagina 6 vermeldt het Toekomstforum Halle/Vilvoorde. Welke soort van overleg wil de minister daarmee organiseren, vraagt de heer Jo De Ro. Zal dat occasioneel gebeuren of op vaste tijdstippen?

Op pagina 9 stelt de minister dat hij alle mogelijke fora wil aangrijpen om op het vlak van gewestbevoegdheden overleg te plegen met het Brussels Hoofdstedelijke Gewest. De heer De Ro hoopt dat er ook op het vlak van gemeenschapsmateries veel samenwerking tot stand komt. Er is een wisselwerking mogelijk tussen Brussel en Vlaamse Rand qua leerprocessen en instellingen.

De heer De Ro ziet een unieke kans om tijdens de legislatuur in tijden van politieke rust en met veel zin voor samenwerking in de regio te laten zien dat uitdagingen op een positieve manier aangepakt worden. Hij is blij dat steeds meer nieuwe mensen in de regio van een grote bereidheid tot integratie getuigen. Daarom alleen moet Vlaanderen klaar zijn om hen op het vlak van onderwijs, cultuur, welzijn enzovoort in de best mogelijke omstandigheden binnen te halen met een warm welkom. De historische discussies moeten daarbij achterwege blijven. De minister vindt een bondgenoot in het lid als er vooruitgang wordt geboekt.

Aan het woord: de heer Joris Poschet

De heer *Joris Poschet* vindt de beleidsnota interessant. Hij is blij dat de minister zijn beleid voor de Rand omschrijft als een samenwerkingsbeleid, en pleit ervoor dat hij ook de VGC als partner ziet. Uitdagingen waar Brussel al een tijdje mee geconfronteerd wordt, doen zich nu ook voor in de Rand. De VGC heeft in de voorbije kwarteeuw een schat aan expertise opgebouwd die de Rand ten goede kan komen, zoals de interculturalisering van de zorg en de werking van het verenigingsleven, de gemeenschapscentra, taalondersteuning in het onderwijs, inburgering en integratie.

Aan het woord: de heer Peter Van Rompuy

Minister Weyts wil een beter overleg met bevoegde Vlaamse collega-ministers over de beleidskwesties die de Vlaamse Rand aanbelangen. Een keerpunt zal enkel mogelijk zijn met vereende krachten, meent de heer *Peter Van Rompuy*. De minister ziet dit in het kader van een recurrent overleg over het VSGB. Hoe ziet de minister dat concreet? De heer Van Rompuy biedt zijn medewerking aan om zijn medestanders te overtuigen van het belang van bepaalde specifieke ingrepen, zoals een taskforce voor het onderwijs in de Rand. Hij is hoopvol dat bepaalde dossiers gedeblokkeerd kunnen worden.

Aan het woord: mevrouw Katia Segers

Mevrouw *Katia Segers* heeft veel lof gehoord voor de beleidsnota, maar is er zelf eerder door teleurgesteld. De beleidsnota heeft een dubbel doel: de huidige inwoners versterken en de nieuwe inwoners in het warme bad trekken. De spreker ziet die wij-zij-opdeling als een duidelijke polarisering, maar daarenboven als een al te sterke vereenvoudiging van een complexe realiteit die grondig verschilt naargelang het deel van de Rand. Door de heterogeniteit van de bevolking en de uitdagingen in De Rand aan te pakken vanuit een wij-zijverhaal, doe je de Rand en zijn inwoners oneer aan. De vraag die het lid zich daarbij stelt is: wanneer ben je een 'huidige inwoner'? Met haar Russische roots is ze zelf van de tweede generatie. Ze hoopt dat ze zich mag rekenen tot de oorspronkelijke inwoners. Maar alle gekheid op een stokje, tot welke groep rekent de minister bijvoorbeeld de toeleiders van de PRIC?

De beleidsnota blinkt ook vooral uit in intenties. De minister formuleert slechts zes operationele doelstellingen en die hebben allemaal te maken met inburgering en taal. Het beleid voor de Rand komt dus grotendeels neer op het stimuleren van taal. Uiteraard is taal de motor voor insluiting, voor sociale mobiliteit, maar de brede rand rond Brussel staat voor omvattende uitdagingen op het vlak van mobiliteit, werk, wonen, onderwijs, economie enzovoort. Door ervoor te zorgen dat iedereen Nederlands spreekt, zullen de files, noch de achterstand inzake zorg en onderwijs, noch de werkzoekenden verdwijnen.

De minister ziet het beleid voor de Rand terecht als een samenwerkingsbeleid. Essentieel is dat de gerelateerde beleidsdomeinen dan middelen vrijmaken voor die beleidsoverschrijdende aanpak. Zelfs in minister Weyts' eigen beleidsnota Mobiliteit wordt met geen woord gerept over de Rand. Evenmin zijn er middelen bestemd voor de aangekondigde mobiliteitsinvesteringen in de Rand. Met welke middelen worden de geplande tramlijnen en de fietsinfrastructuur aangelegd? Heeft minister Vandeurzen extra geld veil voor het wegwerken van de historische zorgachterstand in Vlaams-Brabant via Vlabzorginvest? De Rand kent ook grotere problemen dan de rest van Vlaanderen op het vlak van kinderopvang, capaciteit in het lager onderwijs, de groeiende dualiteit tussen de hoge en lage inkomens, het grote aantal laaggeschoolden en ga zo maar door. Heeft minister Weyts daarover al gesprekken gepland met zijn collega-ministers? Hoe zal hij die problemen aanpakken, en met welke extra middelen?

De dialoog met Vlaanderen is dus essentieel, maar minstens even belangrijk is structureel overleg met Brussel. De Rand heeft Brussel nodig, Brussel heeft de Rand nodig. Hun lot is verbonden. Minister Gatz reikt in zijn beleidsnota Brussel de hand naar de Rand, maar omgekeerd staat daarover weinig in de beleidsnota Vlaamse Rand. De minister wil de bestaande kanalen en fora aangrijpen om over gewestbevoegdheden te overleggen met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, maar is hij van plan om structureel te overleggen met minister Gatz, tweede minister van deze commissie? Zo ja, met welke regelmaat wil hij dit doen en over welke thema's en met welke agenda?

Daarnaast wil de minister ook overleggen met de gemeentebesturen die hij terecht onmisbare partners noemt. Wat wil hij precies doen met het burgemeesterconvenant? Hun eisen zijn duidelijk; de minister kent ze. Waarom wil de minister specifiek overleggen met de schepenen van Vlaams beleid? Wat met gemeenten waar er geen is? De minister vermeldt twee keer het Toekomstforum Halle-Vilvoorde, maar zwijgt in alle talen over de eisen van de burgemeesters, die hij goed kent. Wanneer zal hij precies de burgemeesters samenroepen voor verder overleg en informatie?

De sp.a-fractie heeft een andere visie op een adequaat en proactief beleid op de Rand rond Brussel. Die vertrekt van de nabijheid van Brussel, wat specifieke en extra uitdagingen meebrengt, onder andere op vlak van taalbeleid, die ook en vooral het gevolg zijn van de verstedelijking. Taal is één – belangrijk – element van insluiting, nooit van uitsluiting, maar het gaat vooral over de wijze waarop men omgaat met de verstedelijking. Dit vergt een sterk integraal beleid dat veel verder gaat dan taalpromotie.

De omgevingsanalyse toont ook aan dat de specifieke problemen niet meer beperkt zijn tot de negentien gemeenten die officieel tot de Rand behoren, zegt mevrouw Katia Segers. Wat zal de minister doen voor andere gemeenten die door de verstedelijking gelijkaardige problemen ervaren, Liedekerke om er maar een te noemen? Kan de ondersteuning van vzw 'de Rand', bijvoorbeeld via de Randuitcheques, uitgebreid worden tot alle gemeenten in de brede rand?

De beleidsnota rept evenmin over een aangepaste structuur of statuut die de Vlaamse Rand op gelijke voet zet met de centrumsteden bij de verdeling van de middelen. De minister weet goed dat Vilvoorde en Halle al lang vragende partij zijn en aan de criteria voldoen om te worden erkend als centrumstad. In de vorige regeerperiode pleitten heel wat parlementsleden, onder meer de heer Willy Segers, om deze regeerperiode de Rand als centrumregio te erkennen. Heeft de minister daar ambitie voor?

Samenvattend vindt mevrouw Segers het zorgwekkend dat het Vlaamserandbeleid van de minister zich vooral richt op een taal- en inburgeringsbeleid maar dat hij amper of zelfs geen oog heeft voor het feit dat de vele problemen/uitdagingen van de Rand veroorzaakt zijn door de toenemende verstedelijking. Als hij hier blind voor blijft, is een deel van de Rand binnen vijf jaar de facto deel van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Aan het woord: de heer Karim Van Overmeire

De heer *Karim Van Overmeire* vraagt aandacht voor de internationalisering die het kerngebied van Vlaanderen treft. De aard van de problematiek in de Rand is veranderd, en geografisch uitgebreid. De minister heeft aandacht voor de geografische uitbreiding van de problemen, hij wil zijn beleid verder laten reiken dan de negentien gemeenten. Hij nodigt alle gemeenten van Vlaams-Brabant uit op het platform van de gemeenten van de Vlaamse Rand. Aan de westkant van de provinciegrens echter bevindt zich de Dendervallei waar Aalst, Denderleeuw, Ninove en Geraardsbergen de jongste tien, vijftien jaar gelijksoortige problemen ondervinden. In Erembodegem is het aantal anderstaligen bijvoorbeeld op tien jaar tijd gestegen van 5 naar 20 percent, terwijl de leerkrachten niet weten hoe daarmee om te gaan. De problemen stoppen dus niet aan de provinciegrens. Hij vraagt niet om extra middelen maar wel dat de kennis en initiatieven voor de Vlaams-Brabantse gemeenten, op een of andere manier ook aangeboden worden aan andere gemeenten die dicht bij Brussel liggen dan sommige gemeenten van Vlaams-Brabant.

Reactie van de heer Jo De Ro

De heer *Jo De Ro* steunt de vraag van de heer Van Overmeire. Hij vraagt de commissie met aandrang oog te hebben voor ongewenste gevolgen van de besparingen. De kennis van de Rand en Brussel is immers verworven met de extra middelen van GOK, vanuit zorg enzovoort. Het komt erop aan die kennis niet verloren te laten gaan. Ook de minister van Onderwijs is bezorgd en wacht de resultaten van enkele studies daarover af. OVSG, de koepel van stedelijk en gemeentelijk onderwijs, heeft sterk gefocust op de Rand, met projecten als Taal en Rand. Die projecten dreigen nu te sneuvelen bij de interne besparingen van de pedagogische begeleidingsdienst. Hij pleit voor waakzaamheid alsook voor steun voor de minister ten aanzien van zijn collega's bij wie de besparingsmaatregelen mogelijks een grote impact hebben op de Rand. Hij vraagt de parlementsleden binnen hun partij pleitbezorger te zijn voor de Rand om zo de samenleefbaarheid te steunen, zoals de VGC en de Vlaamse Gemeenschap dat ook in Brussel zelf gedaan hebben.

Antwoord van de minister en reacties van leden

Het valt minister *Ben Weyts* op dat mevrouw Moerenhout positieve aspecten van de beleidsnota benadrukt, terwijl de heer Van Eyken en mevrouw Segers een wij-zijverhaal erin ontwaren. De minister heeft het nochtans over 'onze Rand'. Het etiket 'oorspronkelijke bewoner' heeft voor hem geen etnische grond, iedereen kan voor hem Vlaming met de Vlaming worden. De voorwaarde is dat de nieuwkomer zich aanpast aan de omgeving en niet omgekeerd. Dat is voor de minister gewoon een kwestie van beleefdheid. Inburgering en kennis van het Nederlands zijn voorwaarden om Vlaming te worden.

Mevrouw Segers vindt dat de minister te veel aandacht aan taal besteedt, maar vraagt aandacht voor de RandKrant (zie OD Een open communicatiebeleid voeren en aansturen) omdat die belangrijk is voor taalpromotie. De minister vindt dit een tegenstrijdigheid.

Voor het overige ziet de minister geen enkele beleidsnota die meer transversaal is, die over meer beleidsdomeinen gaat dan de beleidsnota Vlaamse Rand. Elke Vlaamse minister is minister van de Vlaamse Rand, samenwerking is dus cruciaal.

De minister zal inzake cultuur en Brussel zeker overleggen met minister Gatz. Los van de regeringsvergaderingen staat er thematisch overleg op het programma. Hun relatie is prima, hij verwacht geen problemen.

Het is de zorg van vele commissieleden hoe men andere ministers en parlementsleden bewust kan maken van de specifieke problemen van de Vlaamse Rand. Net om die reden heeft de minister het initiatief Stand van de Rand aangehaald, waarbij de regering eens per jaar de toestand in de Rand bespreekt. Gelet op het transversale karakter van het Randbeleid wordt dan nagegaan of de verschillende aspecten van deze beleidsnota uitgevoerd worden. Hij roept de leden van de commissie op om een 'Randfront' te vormen. Misschien kan deze commissie zelfs over de Rand aanbevelingen geven aan de andere commissies.

Heel wat informatie is voorhanden, wordt ontsloten door het documentatiecentrum, maar geraakt niet verder verspreid dan onder de 'volgers' van de Vlaamse Rand. Een bredere ontsluiting is volgens de minister aangewezen.

Inburgerings- en integratieproblemen, de aantasting van het sociale weefsel spelen dan misschien ook in andere gemeenten, maar de minister ziet toch enkele kenmerken specifiek voor de Rand. Hij denkt bijvoorbeeld aan de sociale verdringing waarbij de oorspronkelijke bewoners het zich niet langer kunnen permitteren om in eigen streek te wonen. De minister wil vooral niet dat de middelen van de

Vlaamse Rand verkruid worden over een grotere regio, maar de expertise kan absoluut breder verspreid worden. De minister denkt bijvoorbeeld aan de Leidraad Vlaams beleid.

De heer *Michel Doomst* vraagt hoe de minister het Toekomstforum ziet en wanneer het gestart wordt. Hij ziet daar heel wat 'Randsoldaten' samen, die hun nut kunnen hebben om tot een positieve 'Vlaamse Gordel' te komen.

Tussen de lijnen door begrijpt de heer *Christian Van Eyken* dat de minister met de oorspronkelijke bewoners alleen de Vlamingen, dus de Nederlandstaligen, bedoelt. Als hij daarmee al wie in het Vlaamse Gewest woont bedoelt, ongeacht de thuistaal of de culturele taal, dan is iedereen daar Vlaming.

De heer *Karim Van Overmeire* beseft dat er overal in Vlaanderen inburgeringsproblemen zijn. Het klopt dat de problemen in Vlaams-Brabant en de Rand specifiek zijn, maar dat was net het punt dat de heer Van Overmeire wou maken: de problemen in de vier gemeenten die hij opsomde zijn identiek. Hij illustreert dat met enkele voorbeelden. In Aalst kan 1 percent van de anderstalige leerlingen terecht in de OKAN-klassen. De andere anderstaligen hebben eerst in Brussel gewoond en komen daarvoor niet meer in aanmerking omdat ze langer dan een jaar in het land verblijven. Dat sluit meer aan bij de situatie in de Rand dan in Gent of Brussel. Verder hebben heel wat inwoners hun professioneel en sociaal leven in Brussel, net als in de Rand.

Als schepen van Inburgering heeft hij de tien grootste niet-Vlaamse gemeenschappen van zijn stad ontmoet. Een Burundese vader met Nederlands paspoort maakte zich zorgen over het Nederlands van zijn dochter omdat al haar vrienden in de Aalsterse school Franstalig waren. Dat is niet zo in Gent, Antwerpen of Oostende, maar wel in de Vlaamse Rand. Twee van de vier gemeenten hebben ook een schepen voor Vlaams karakter, wat vreemd lijkt, behalve voor de inwoners. Liedekerke en Denderleeuw zijn spiegelgemeenten, elk aan een andere kant van de Dender maar met dezelfde problemen. De fenomenen laten zich niet begrenzen door een provinciegrens. De spoorlijn Brussel/Liedekerke/Denderleeuw/Erembodegem/Aalst speelt een grotere rol. Hij vraagt niet om de schaarse middelen meer te verspreiden, maar dat die vier gemeenten op een of andere formele manier toegang krijgen tot de expertise.

Uit de beleidsnota blijkt dat de Vlaamse Regering een positief en inclusief beleid wil voeren in de Vlaamse Rand in tegenstelling tot het beleid dat anderen daar voeren, meent de heer *Karl Vanlouwe*.

Mevrouw *Katia Segers* ziet in het hele debat een rode draad, namelijk de existentiële vraag: wat is de Rand? Voor we over provinciegrenzen gaan kijken is het essentieel na te denken: wat beschouwen we als de strikte Rand, hoe evolueert dat in de toekomst? Evolueren we naar de bredere stadsregio de Rand?

In het antwoord van de minister herkent mevrouw Katia Segers opnieuw het eenrichtingsverkeer: Vlamingen onder Vlamingen, nieuwkomers moeten zich aanpassen. Ze ontkent dat ze taalbeleid niet als essentieel beschouwt. Taal verbindt mensen, zorgt dat ze aan het werk geraken, dat ze voldoende geschoold geraken. Haar kritiek is dat de nota exclusief aandacht besteedt aan taal, wat voor haar een gemis is. De minister heeft niet op al haar vragen geantwoord. Ze vraagt dus opnieuw hoe de minister de afstemming met de andere ministers concreet zal maken buiten de wekelijkse vergadering van de regering.

Iedereen kan Vlaming worden onder de Vlamingen, zegt de *minister*. Hij vult dat begrip civiel en niet etnisch in. De enige vereiste is aanpassing, integratie.

Het overleg met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest loopt, zegt de minister. Daarvoor heeft de minister geen nieuwe structuur nodig.

De minister betwist niet dat de problemen van de gemeenten wier belangen de heer Van Overmeire bepleit, gelijkaardig zijn aan die van de Rand. (Terloops zegt hij wel dat Liedekerke niet tot de Rand behoort, maar wel tot Vlaams-Brabant.) De sociale verdringing en de diversiteit van de migratiestromen met zowel kapitaalkrachtigen en minder kapitaalkrachtigen zijn wel specifiek voor de Rand. Dat belet niet dat hij de expertise van de Vlaamse Rand wil delen. De beleidsnota bevat aanzetten om de beleidswerking geografisch uit te breiden.

2.2. SD 1 – Rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid

2.2.1. OD Onthaal en integratie

Mevrouw *An Moerenhout* vindt het sterke onthaal- en integratiebeleid en de totaal-aanpak positief.

De minister wil het verenigingsleven stimuleren. Daarmee kan de heer *Christian Van Eyken* volkomen instemmen. Het gaat dan evenwel om 'subsidies voor activiteiten die het Vlaamse karakter van de rand versterken en/of de integratie van anderstaligen bevorderen'. Ook initiatieven die de bevolking betrekken bij het feest van de Vlaamse Gemeenschap wil de minister verder blijven aanmoedigen. Vzw 'de Rand' zou dat ook doen voor het Nederlandstalige verenigingsleven. Hoe zou dat moeten gebeuren? Gaat het dan om bijkomende subsidielijnen of om subsidies enkel van de Vlaamse Gemeenschap of louter om subsidies vanwege de vzw?

Wie zich inzet om Nederlands te leren, zou beloond worden met een Randuitcheque ter waarde van 7 euro. Dat betekent niet veel en is voor de vele kapitaalkrachtige mensen uit de Rand overbodig, aldus de heer Van Eyken.

Op bladzijde 8 stelt de minister dat hij de onthaal- en integratie-initiatieven zoveel mogelijk wil concentreren. Hij heeft het over verkrumming. De heer *Michel Doomst* maakt de minister er attent op dat juist kleine initiatieven op het terrein zeer nuttig blijken. Hij verdedigt die kleine initiatieven dan ook. Er worden in kleine gemeenten veel inspanningen geleverd, ook face to face, wat betreft onthaal. Ook dat moet ondersteund worden, oppert de heer Doomst.

Inzake taalsensibilisering doet ook de provincie hard haar best, met onder meer de promotie van taal bij de lokale middenstand. Het lid stelt vast dat dit niet vermeld wordt in de beleidsnota.

De *minister* antwoordt dat de Randuitcheques van 7 euro ook bestaan in andere regio's. Het zijn dan cultuurcheques, bedoeld voor kansarmen of mensen met een inkomen onder een bepaalde drempel. Die Randuitcheques zijn ook bedoeld om het Nederlandstalige karakter van de Rand in de verf te zetten bij dat doelpubliek.

Voor de lijst van gesubsidieerde projecten die de heer Van Eyken vroeg, verwijst de minister naar de bijlage bij dit verslag.

De heer *Michel Doomst* acht folders voor het onthaalbeleid achterhaald. Hij vindt het beter goede werkvoorbeelden uit te wisselen om meer succes te oogsten. Hij ziet wel wat "in ander aas opdat de vis beter zou bijten".

De *minister* neemt het 'aasadvies' mee.

2.2.2. OD Taalbarometer Vlaamse Rand

Essentieel voor de analyse van het taalintegratieverhaal is de wetenschappelijke onderbouwing, vindt de heer *Willy Segers*. Dat kan via de taalbarometer. Tegen eind 2014 zou de studie bekend zijn. Is dat het geval? Zo nee, wanneer wordt die verwacht, wil het lid weten.

De eerste resultaten van de taalbarometer voor de Vlaamse Rand zouden binnen zijn, weet de heer *Michel Doomst*. Een brede en goede communicatie over dat meten moet duidelijkheid brengen voor de Randbewoners. Zij zitten volgens het lid te wachten op die informatie. Het zou een barometer in de echte zin van het woord moeten zijn.

De taalbarometer is een mooi ding, vindt de heer *Jo De Ro*, maar de minister heeft de timing niet in de hand. Nu worden de beleidsnota en begroting besproken. Als er nog vaststellingen uit de taalbarometer nopen tot bijsturing van het beleid, hoopt het lid een grote bereidheid te vinden om dat alsnog te overleggen en te bespreken. Dan verwacht hij ook horizontale inspanningen om duwtjes in de rug en schouderklopjes te geven bij collega-ministers en collega-commissieleden.

Mevrouw *Katia Segers* informeert waarom de gegevens van de taalbarometer van BRIO die eind juni beschikbaar waren, niet verwerkt zijn in de beleidsnota.

De heer *Peter Persyn* ziet de taalbarometer als een interessant instrument om het taalbeleid in de Rand te volgen en te sturen. De resultaten worden verwacht voor het einde van het jaar. Waar worden die toegelicht door BRIO? Kan dat hier in de commissie gebeuren? Zijn er verder in de bestuursperiode tussentijdse rapporteringen gepland? Zo ja, op welk forum?

De taalbarometer wordt mede gefinancierd door de provincie Vlaams-Brabant, zegt minister *Ben Weyts*. Dat de Vlaamse overheid daar samen met de provincie over moet beslissen, is de reden waarom de resultaten nog niet bekendgemaakt zijn. De minister heeft daarover al twee keer contact genomen met de verantwoordelijke gedeputeerden. Hij stelt voor de studie eerst voor te stellen in deze commissie voor de Vlaamse Rand en ze pas dan ruimer bekend te maken.

De heer *Michel Doomst* benadrukt dat de taalbarometer niet de luchtdruk mag meten maar bedoeld is om werkdruk te meten. Het zou goed zijn als het een vooruitgangsrapport wordt opdat ook de bevolking weet wat het beleid realiseert.

De heer *Karl Vanlouwe* stelt voor om jaarlijks een commissievergadering te wijden aan de taalbarometer.

Mevrouw *Katia Segers* blijft het onbegrijpelijk vinden dat de vorige minister voor de Vlaamse Rand reeds over de resultaten van de taalbarometer beschikte en dat de huidige minister daar geen gebruik van gemaakt heeft bij het opstellen van zijn beleidsnota. Dat Rudi Janssens er een boek over publiceert, mag de minister niet tegenhouden van de gegevens gebruik te maken.

Minister *Ben Weyts* beaamt dat de vorige minister Bourgeois in juni deelresultaten van de taalbarometer had, maar de volledige studie nog niet. Daarom vond minister Bourgeois het niet raadzaam die bekend te maken, een correcte houding aldus de huidige minister. Omdat de studie door verschillende partijen besteld en gefinancierd is, kan de ontsluiting enkel na overleg met de provincie Vlaams-Brabant.

2.2.3. OD Coördinatieplatform VSGB

De heer *Michel Doomst* vindt dat er te veel gecommuniceerd wordt vanuit het coördinatieplatform VSGB. Hij heeft geen boodschap aan al dat papier. De gouverneur is goed geplaatst maar er moet worden nagedacht over het teveel aan communicatie.

Het VSGB en de impact ervan baart de heer *Jo De Ro* zorgen. Grotere en kleinere projecten zijn niet kunnen doorgaan. Dit is een aangelegenheid voor minister *Schauvliege*, maar hij vraagt de minister hier mee aan de kar te trekken. Duidelijkheid is essentieel.

Minister *Ben Weyts* antwoordt dat de platformen van START en VSGB nog naast elkaar bestaan, hoewel de voorzitter – de gouverneur van Vlaams-Brabant – dezelfde is. Ze werken op een gelijkaardige manier, vergaderen namelijk per thema en rapporteren minstens één keer per jaar aan de Vlaamse Regering. Hij wil beide platformen samenvoegen zodat de raakpunten en beleidsoverschrijdende behoeften duidelijk worden.

De heer *Michel Doomst* vindt een nulmeting nodig voor het VSGB en START, kort en bevattelijk.

Minister *Ben Weyts* antwoordt dat de eerste rapportage over VSGB en START misschien een aanleiding is voor een eenvoudige, bevattelijke communicatie, want het is inderdaad een zeer complexe aangelegenheid.

2.2.4. OD Een open communicatiebeleid voeren en aansturen

De heer *Jo De Ro* heeft het bij de begroting al gehad over de besparingen bij RINGtv en de RandKrant. Onder de noemer samenwerken in moeilijke tijden kan worden bekeken wat die kanalen meer kunnen doen. Voor cultuur, grote en kleine evenementen, trekken Brusselse Vlamingen naar de Rand, naar de gemeenschapscentra. Een Brusselaar kan via internet ook kijken naar RINGtv en toch was die logische symbiose niet mogelijk met de voorhanden zijnde klassieke kanalen. De Vlaams-Brusselse media en de media uit de Rand moeten meer samenwerken. Niet alleen voor de efficiëntie maar de informatie die ze brengen is nuttig voor de lezer/kijker aan de andere kant van de gewestgrens.

Mevrouw *Lieve Maes* is verheugd dat RINGtv in een welkomstpakket bij nieuwe inwoners gepromoot wordt, maar informeert wie de pakketten krijgt, wat ze verder bevatten en op basis van welke gegevens ze verspreid worden. Voorts wil ze weten of het onderzoek dat de minister samen met RINGtv wil uitvoeren in een planningsfase zit of concreter is.

Voorts informeert mevrouw *Katia Segers* hoe RINGtv volgens de minister de besparingen zal ondervangen zonder zijn cruciale functie in het gedrang te brengen. Ze acht daarnaast het moment rijp om de rol van RINGtv te herbekijken en na te gaan hoe RINGtv het beste de informatiebehoeften van de inwoners invult, het best het zendgebied dekt en bedient. Voorts vindt mevrouw Segers dat een samenwerking tussen RINGtv en tvbrussel moet onderzocht worden.

Behalve RINGtv heeft ook de RandKrant een belangrijke communicatiefunctie, meent mevrouw *Katia Segers*. De minister wil de mogelijkheden ervan onderzoeken, maar heeft dat zin nu de werking van de RandKrant door besparingen wordt beknot? Jaarlijks wordt er één editie geschrapt en de overige negen nummers zullen maandelijks slechts in de helft van de regio in de bus vallen. De besparingen op de RandKrant, toch een cruciaal vehikel voor taalpromotie, zullen ongetwijfeld ook daarop negatieve effecten hebben.

De *minister* antwoordt dat een folder over RINGtv bij het welkomstpakket voor nieuwkomers zit. Daarin staat haar aanbod voor de Vlaamse Rand en de anderstaligen. Daarnaast krijgen inwijkelingen de brochure 'Welkom in de Vlaamse Rand'. Omdat die brochure geactualiseerd wordt, zal de minister nagaan of de informatie over RINGtv niet gewoon in die brochure kan staan. Het pakket wordt verspreid onder nieuwe ingezetenen, van wie de DAR driemaandelijks de gegevens van het Rijksregister krijgt. RINGtv zal besparen door het aantal afleveringen van het programma 'Over de Rand' te beperken van 24 tot 30.

De RandKrant moet inderdaad besparen, waardoor het tijdschrift negen in plaats van tien keer zal verschijnen. Het wordt maandelijks in de helft van de regio verspreid, maar zal ook digitaal raadpleegbaar zijn, nuanceert de minister.

Verder antwoordt minister Ben Weyts dat de media van de Vlaamse Rand en Brussel autonoom zijn. De minister kan enkel samenwerking sturen. Daarvoor is er, ook vanuit commerciële motieven, niet zoveel animo.

2.2.5. OD Samenwerken en ondersteunen

De minister heeft de intentie om de mandatarissen uit de faciliteitengemeenten van de Vlaamse Rand opnieuw samen te brengen. Is dat iets nieuws? Waarom is een specifiek beleid ten aanzien van de Vlaamse mandatarissen nodig? Voor de heer *Christian Van Eyken* moeten alle mandatarissen van faciliteitengemeenten de facto betrokken worden bij beleidskeuzes van algemeen belang. Hoe zal de minister de mandatarissen kiezen? Vele lijsten zijn niet louter Nederlandstalig, maar tweetalig. Hoe maakt de minister de keuze? Op basis van de eigen taalkeuze?

Er is op pagina 11 van de beleidsnota sprake van het permanent ter beschikking stellen van informatie aan gemeenten en in het bijzonder aan schepenen voor Vlaamse aangelegenheden. Wordt dat forum een geïnstitutionaliseerd overleg of niet, wil de heer *Jo De Ro* vernemen. Waar die schepenen nog niet bestaan, wordt dan aan de gemeente gevraagd iemand anders aan te duiden voor deelname aan dat forum? Het lijkt het lid alsnog mogelijk om die bevoegdheid nog in te schrijven.

De *minister* noteert de vraag van het UF om uitgenodigd te worden op het overlegorgaan van de Vlaamse mandatarissen van de zes faciliteitengemeenten en dus om met de Vlaamse overheid te overleggen over de interpretatie en omzetting van het Vlaamse beleid, inclusief de omzendbrieven. Hij juicht die nieuwe bereidheid van het UF toe, wat de procedure van het in de plaats treden overbodig zal maken.

Het platform van de Vlaamse mandatarissen is volgens de heer *Christian Van Eyken* enkel bedoeld om die afgevaardigden die niet in de meerderheden zitting hebben een handje toe te steken. In de gemeenteraden worden ze nochtans op dezelfde manier behandeld als hun Franstalige collega's. Hij begrijpt dus absoluut niet waarom zo'n schaduwkabinet nodig is.

2.3. SD 2 – vzw 'de Rand': eerste partner voor het Vlaamse Randbeleid

Mevrouw *Lieve Maes* vraagt de minister wat meer informatie over de samenwerkingsovereenkomst met vzw 'de Rand'.

- Inburgering, taalbeleid en taalpromotie

In een regio die te kampen heeft met ontnederlandsing, internationalisering en verstedelijking vindt N-VA het logisch dat er zwaar wordt ingezet op onthaal van anderstaligen en het verder uitbouwen van integratie-initiatieven, zegt de heer *Willy Segers*. Er wordt uitgekeken naar de samenwerking tussen vzw 'de Rand' en het nieuwe Agentschap Integratie en Inburgering. Een stevige wisselwerking tus-

sen taalpromotie en het taalbeleidstraject moet leiden tot een succesvolle integratie van anderstaligen die de regio aantrekkelijk vinden en er zich vestigen.

– Gordelfestival

De Vlaamse Rand staat voor heel wat problemen en uitdagingen. Daar is de Vlaamse Randbewoner zich goed bewust van maar het is moeilijk dat over te brengen bij inwoners elders in Vlaanderen, vindt de heer *Willy Segers*. Het Gordelfestival kan in die zin een strategische rol spelen. Het moet terug naar zijn oorspronkelijke doelstelling, met name mensen uitnodigen om te genieten van de Groene Rand, het sportieve en toeristische aspect meegeven en het zeker niet loskoppelen van het aspect Vlaams karakter van de Rand en de faciliteitengemeenten. Hij zal het beleid nauwlettend opvolgen.

Het Gordelfestival en de titel focusstad kan grote effecten sorteren in het op de toeristische kaart zetten van een stad of gemeente, heeft de heer *Jo De Ro* ondervonden. Als heel kleine gemeenten zich daaraan moeten wagen, dan vraagt de heer De Ro dat met zorg te benaderen.

Minister *Ben Weyts* antwoordt dat er nu in het kader van het Gordelfestival van vzw 'de Rand' een oproep is gelanceerd voor focusgemeente 2015. Focusgemeente zijn kost wel wat geld. Daarom kan ook een cluster van gemeenten zich kandidaat stellen. Het Vlaamse karakter van de regio is uiteraard een factor in de communicatie en promotie. Hij wil zeker rekening houden met de suggestie om de faciliteitengemeenten daarin een prominentere rol te geven. De organisatoren trachten de gemeenten en het lokale middenveld te betrekken bij de organisatie van de Gordel.

2.4. SD 3 – De Vlaamse Rand vanuit andere beleidsdomeinen en invalshoeken

2.4.1. OD Huisvesting

– *Vlabinvest*

Het woonbeleid in de Vlaamse Rand zal vooral creatiever moeten worden, meent de heer *Michel Doomst*. Dat gaat verder dan de nog beperkte subsidies van Vlabinvest. Om het betaalbaar te houden zal wonen volgens het lid andere vormen moeten aannemen.

De heer *Bart Nevens* gaat eveneens in op Vlabinvest. Het Investeringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant is overgeheveld naar de provincie Vlaams-Brabant naar aanleiding van de interne staatshervorming. Er ontstond een Vlabinvest-APB, een autonoom provinciebedrijf. Vlabinvest zelf bestaat nog, maar verstrekt enkel nog renteloze leningen aan het provinciebedrijf. De minister zou twee besluiten opstellen opdat de implementatie van de opdracht van bevoegdheden aan de provincie afgesloten kan worden. Ze finaliseren de praktische en financiële geplogenheden die met de overdracht te maken hebben. Vlabinvest kocht in het verleden wel gronden maar er gebeurde verder weinig mee, vindt het lid. Kan de minister erop toezien dat het niet alleen een grondenbank is maar dat er voor de eigen streek betaalbare woningen en woonmogelijkheden gecreëerd worden?

Minister *Ben Weyts* antwoordt dat de twee besluiten voor het nieuwe Vlabinvest ondertussen zijn opgesteld in samenwerking met VMSW en Vlabinvest en dus klaar zijn voor politieke besluitvorming.

– *Wonen in eigen streek*

De minister blijft ook achter het principe van wonen in eigen streek staan. Hij herstelt dat principe zelfs in ere, zij het rekening houdend met de uitspraak van het

Grondwettelijk Hof. Die uitspraak zegt evenwel uitdrukkelijk dat een beleid, dat voorrang geeft aan bepaalde inwoners, discrimineert ten aanzien van de andere inwoners. De minister zal zorgen voor de nodige rechtszekerheid voor kandidaat-kopers en voor huurders die al een band met de streek hebben. De heer *Christian Van Eyken* ziet daarin een bron van discriminatie en in strijd met de Europese principes. Of wil de minister de uitspraak van het Grondwettelijk Hof omzeilen en dezelfde principes in een andere vorm herinvoeren? Het lid kondigt alvast zijn verzet aan.

De minister blijft terecht achter het principe van wonen in eigen streek staan, meent de heer *Bart Nevens*. De prijzen van vastgoed in de Vlaamse Rand liggen bijzonder hoog. Sinds 2003 namen de bouwgrondprijzen toe met maar liefst 84 percent. Het initiële decreet kreeg opmerkingen van het Grondwettelijk Hof. Probleem is dat de mensen die geen sociale woning kunnen claimen, en ook niet op de dure privémarkt aan de bak komen, uit de boot vallen. Het moet de bedoeling zijn de sociale verdringing door de hoge vastgoedprijzen een halt toe te roepen. Welke zijn de deadlines ter zake? Wat is de stand van zaken?

De *minister* repliceert dat het Grondwettelijk Hof in zijn uitspraak over het decreet over wonen in eigen streek niet verordend heeft dat er geen voorrangsbepaling mag worden gevoerd. Het bevestigt integendeel dat een voorrangsbepaling kan. Dat bestaat trouwens ook in andere landen van de EU. Het hof zegt wel dat de verantwoordelijkheid niet afdoende was en verwacht sociale criteria zoals inkomen. Het decreet zal in die zin aangepast worden zodat de principes sociale verdringing tegengaan en wonen in eigen streek garanderen, behouden blijven. Hij begrijpt niet welke bezwaren de heer Van Eyken daartegen kan hebben. Er zijn geen taalvereisten aan verbonden. Het doel is mensen het mogelijk maken te blijven wonen in de streek waar ze een band mee hebben, een nobel en sociaal principe, aldus de minister.

2.4.2. OD Taalwetgeving – Binnenlands Bestuur

Minister Weyts wil gebruikmaken van zijn bevoegdheden inzake taalgebruik in bestuurszaken om een decretale regeling te treffen voor het taalgebruik bij het opmaken van notariële akten. Het taalgebruik in juridische en administratieve aangelegenheden (van burger met overheid) is volgens de heer *Christian Van Eyken* op Belgisch niveau geregeld. Notariële akten tussen particulieren zijn echter een privéaangelegenheid. Wat denkt de minister in die zin te doen? Wat wil hij ermee bereiken?

Onder meer de omzendbrief Peeters en andere wil de minister in ere herstellen. Wil de minister dat communautair vuur weer aanwakkeren, vraagt de heer Van Eyken, nadat er al arresten zijn van de Raad van State? Een correcte toepassing van het arrest is voor het lid de enige juiste keuze.

Er zou een inspecteur de gemeenteraadszittingen bijwonen ter controle van taalgebruik. Dat is niets nieuws. Het wordt nu uitgebreid naar het college van burgemeester en schepenen. Welke wettelijke gronden, met inachtneming van het Gemeentedecreet, denkt de minister te kunnen inroepen om in te breken in een besloten vergadering, vraagt het lid. Wordt er aan een soort van toezichter gedacht?

De heer *Peter Persyn* vraagt hoe de minister de wijziging van de notariële akte, vermeld in de beleidsnota en het regeerakkoord, zal aanpakken, de juridische perikelen bij het decreet over wonen in eigen streek indachtig. Zijn er daar al middelen voor vrijgemaakt?

De *minister* heeft de administratie gevraagd offertes te vragen voor een studie over taalgebruik bij notariële akten. De registratiepraktijk staat immers haaks op

de grondwettelijke indeling in taalgebieden. Het wetboek der Registratierechten bepaalt dat een akte ter registratie mag aangeboden worden in drie landstalen. Een eenvoudige oplossing bestaat erin die bepaling te wijzigen door eraan toe te voegen dat akten aangeboden in een registratiekantoor bevoegd voor het Nederlandse taalgebied, verplicht vergezeld moeten zijn van een beëdigde vertaling. Dat is een consequent gevolg van de bepaling van het Arbitragehof, nu het Grondwettelijk Hof, dat de grondwettelijke indeling in taalgebieden minstens de voorrang impliceert van de taal van dat gebied, wat ook geldt voor akten. Zelfs dan blijft er de keuze om akten in een andere taal te registreren, maar de indiener moet betalen voor de vertaling.

De heer *Christian Van Eyken* blijft zich afvragen op welk juridisch principe de minister zal steunen om een beëdigde vertaling te eisen bij elke notariële akte in een andere taal dan het Nederlands. Dat raakt aan de taalwetgeving, die nog steeds een federale materie is.

De studie zal uitwijzen wat de problemen en mogelijkheden zijn voor de notariële akten, zegt de *minister*.

Minister Homans zal dankbaar zijn voor de suggesties over de waarnemer voor het taalgebruik in de colleges voor burgemeester en schepenen, zegt minister *Ben Weyts*.

2.4.3. OD Onderwijs

Bij de op te richten taskforce Onderwijs heeft mevrouw *An Moerenhout* vragen. Het zou de intentie zijn expertise te verzamelen bij leraren, directeurs en begeleiders. Hoe zal die bevraging verlopen? Hoeveel mensen worden aan de bevraging onderworpen? Wanneer wil de minister daarvan resultaten krijgen en hoe denkt hij die om te zetten in beleidsmaatregelen? Als uit de resultaten blijkt dat er extra middelen nodig zijn, bijvoorbeeld voor ondersteunende initiatieven, is de minister dan bereid die ook daadwerkelijk te zoeken?

Niet alleen de volwassen anderstaligen, maar ook de anderstalige minderjarigen moeten bereikt worden, zegt de heer *Willy Segers*. De oprichting van de taskforce Onderwijs Vlaamse Rand noemt het lid dan ook een breekpunt. Een van de belangrijke problemen waarmee de Rand zich geconfronteerd ziet inzake onderwijs is de capaciteitsdruk. Die is gelinkt aan het gebrek aan capaciteit in het Brusselse onderwijs, dat de uitstroom genereert. Ook de instroom van anderstalige leerlingen – de TNN'ers – die voor taalonevenwichten in de klas kunnen zorgen, speelt mee. De taskforce wordt een cruciaal instrument. Heeft de minister al zicht op de timing en organisatie van de taskforce?

Bij de taskforce Onderwijs Vlaamse Rand is het van belang dat de minister aangeeft iets gezamenlijk met de minister van Onderwijs te ondernemen en dat de mensen op het terrein erbij betrokken worden, zegt de heer *Jo De Ro*. Hij raadt aan ook de mensen lokaal erbij te betrekken die expertise hebben, zoals de schepenen van Onderwijs, directies. Het lid meent dat de resultaten van de taskforce niemand zullen verbazen en stelt dat er hopelijk geen vijf jaar overheen gaat om materiaal te verzamelen rond best practices en cijfers en dergelijke. De voorbeelden zijn er en de ondersteuning is nu nodig. Volgend schooljaar moeten er al resultaten kunnen zijn.

Onderwijscentrum Brussel en het voorrangsbepaald Brussel, gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap en de VGC, hebben in Brussel in de voorbije jaren netoverschrijdend pionierswerk geleverd, zo stelt de heer *De Ro*. Het gaat niet op het warm water te willen uitvinden. Vragen over wat een kleuteronderwijzeres moet aanvangen met een volledig anderstalige klas, hoefde men zich vroeger niet te

stellen. De problematieken waarmee de Brusselse scholen hebben gekampt in de voorbije jaren leveren voldoende leermateriaal voor de Vlaamse Rand.

De taskforce die in het vooruitzicht gesteld wordt voor het verzamelen van expertise inzake taalbeleid en taalondersteuning is op zich een lovenswaardig initiatief, vindt mevrouw *Katia Segers*. Maar wat met de ondersteuning die door voormalig Vlaams minister Frank Vandenbroucke werd ingevoerd voor basisscholen met veel leerlingen met een taalachterstand? Volgens mediaberichten wordt die afgeschaft. Is de minister zich bewust van de gevolgen voor de kwaliteit van het onderwijs in de Rand? Heeft hij daarover overlegd met de minister van Onderwijs?

Wat onderwijs betreft, onthoudt de *minister* enkele goede suggesties over de samenwerking met de VGC. De administraties en vzw 'de Rand' werken al samen, hij wil dit nieuwe voorstel nu ook overwegen. Uiteraard is het goed om lessen te trekken uit het pionierswerk van de VGC. Het is de ambitie van de minister de taskforce samen te stellen uit afgevaardigden van de verschillende schoolgemeenschappen van de Rand.

De heer *Jo De Ro* vraagt hoe en wanneer de leden voor de taskforce Onderwijs Vlaamse Rand worden aangezocht.

Minister *Ben Weyts* antwoordt dat hij met minister Crevits overlegt over de uitvoeringsvoorwaarden en de timing van de taskforce Onderwijs.

2.4.4. OD Werk

Een aangename maar vooral haalbare job vormt een onmisbaar onderdeel van een comfortabele instap in de Vlaamse Rand, beaamt de heer *Willy Segers*. Het basisaanbod NT2 moet beter afgestemd worden op de behoeften van cursisten, stelt ook de beleidsnota. De beleidsmaatregel kadert in een geïntegreerd taal- en werkbeleid. Die proactieve benadering wordt geapprecieerd, maar ook de noodzaak van een sanctietraject is duidelijk.

Werkzoekenden een opleiding doen volgen, is ook volgens de heer *Christian Van Eyken* een te verdedigen strategie. Wie weigert, wil de minister sanctioneren. Wat is voor hem prioriteit: een opleiding om werk te vinden of een taalopleiding?

Taal is essentieel. De minister wil het spreken van Nederlands bevorderen. Zijn er dan ook extra middelen om de lange wachtlijsten voor NT2 op te lossen, vraagt mevrouw *Katia Segers*.

VDAB en Actiris werken samen om laaggeschoolde Brusselse jongeren aan de slag te krijgen in bedrijven in de Rand. Dat akkoord, een initiatief van voormalig Vlaams minister Frank Vandenbroucke, kan geïntensifieerd worden, meent mevrouw *Katia Segers*. Hoe zal de minister zorgen voor een betere vacature-uitwisseling? Daarover staat merkwaardig genoeg geen enkel woord in de beleidsnota.

Cijfers tonen aan dat geen of een beperkte kennis van het Nederlands de kans op een baan drastisch verkleint. Om die reden worden er dan ook kosteloze cursussen aangeboden, zegt de *minister*, alsook de mogelijkheid om op de werkplek Nederlands te leren. De enige vereiste is de bereidheid om Nederlands te leren. Dat lijkt de minister een zeer gul beleid. Als die bereidheid er niet is, wil men niet echt werken, maar enkel een werkloosheidsvergoeding; dan volgen schorsing of andere maatregelen.

2.4.5. OD Economie en START

De heer *Jo De Ro* wil graag in deze commissie de historiek van START verduidelijkt zien, de impact en de toekomst ervan uitbenen. De impact op het terrein is er op sommige vlakken, maar op andere nog niet echt, vindt de heer De Ro.

Minister *Ben Weyts* antwoordt dat de platformen van START en VSGB nog naast elkaar bestaan, hoewel de voorzitter – de gouverneur van Vlaams-Brabant – dezelfde is. Ze werken op een gelijkaardige manier, namelijk per thema vergaderen en minstens één keer per jaar rapporteren aan de Vlaamse Regering. Hij wil beide platformen samenvoegen zodat de raakpunten en beleidsoverschrijdende behoeften duidelijk worden.

De minister verduidelijkt dat het START twee belangrijke pijlers bevat: enerzijds de projectgroep die het strategisch plan en de afbakening van de luchthaven uitwerkt en anderzijds de projectgroep die zich buigt over de sanering en de verkoop van de Renaultterreinen. Een eerdere verkoop poging sprong af omdat de verkoper niet tevreden was met de prijs. De gouverneur bemiddelt nu, daarover volgt nog informatie in het jaarlijkse rapport.

2.4.6. OD Mobiliteit

Mevrouw *An Moerenhout* ziet mobiliteit als het meest wrange onderwerp in de beleidsnota. De minister wil het mobiliteitsprobleem ten gronde aanpakken. Grootste knelpunt is de mobiliteit tussen de randgemeenten onderling, stelt het lid. Ziet de minister daarvoor een oplossing?

Doorgaand en lokaal verkeer op het noordelijk traject van de ring zou gescheiden worden en er worden drie tramlijnen aangelegd. Wat is de timing voor dat laatste project? Hoe ziet de minister concreet de aangekondigde aanpak van het sluipverkeer?

Mobiliteit krijgt een luttele halve bladzijde toebedeeld in de beleidsnota, stelt de heer *Christian Van Eyken* vast. Vooral met het sluipverkeer wenst het lid de minister veel succes. Dat aanpakken is ook het lid niet gelukt, al heeft hij het jaren geprobeerd. Wat wil de minister doen?

De ring wordt quasi doodgezwegen, meent de heer Van Eyken. De heraanleg van de ring is al een punt van in de vorige beleidsperiode. Wordt dat plan overgenomen? Er is in een eerste stap sprake van een uitbreiding naar zes rijstroken tussen de E40 vanuit Leuven en de E19 in Machelen richting Antwerpen. Dat is een heikel punt en dus kan het lid die beslissing volgen, mits de mobiliteit op de rest van de ring er echter niet door in het gedrang komt. De verbreding van een beperkt stuk zal echter nog meer verkeer naar de ring aanzuigen en zal derhalve niets oplossen, stelt het lid.

Het viaduct van Vilvoorde is een verkeersval. Eén ongeluk doet alles dichtslippen. Als dan nog de pechstrook als volwaardige strook in gebruik wordt genomen, zal dat volgens de heer Van Eyken alleen maar voor problemen en ongevallen zorgen. Er zijn vele flessenhalzen op de ring. De Vierarmentunnel telt maar twee rijstroken. Wat is het nut van zes rijstroken als ze terugvallen op twee rijstroken? Ziet de minister daarvoor een oplossing? Ook in de andere richting doet zich een gelijksoortig probleem voor.

Het probleem bij het knooppunt van de E40 in Groot-Bijgaarden is uniek, hoopt het lid ten minste. Wie van Anderlecht komt en naar Wemmel wil, bevindt zich op een ring met drie rijstroken. Eenmaal op het kruispunt moet men van drie rijstroken naar twee en dan naar één, die ook nog uiterst links ligt. Een vrachtwagen die

dan weer op de eerste rechtse rijstrook wil raken, moet dan alles doorsteken en het verkeer dat van Oostende komt doorkruisen. Dat leidt steevast tot stilstaand verkeer in Zellik en Groot-Bijgaarden. Beleidsmakers behoren zoiets op te lossen, stelt het lid.

Ook waar de A12 in Wemmel op de ring uitkomt, is er stremming. Al het zware vrachtverkeer moet afremmen vanwege de bergopwaartse beweging. Er zijn mobiliteitsoplossingen te vinden op diverse punten van de ring, zonder grote investeringen en zonder zich te richten op dat ene stuk, oppert het lid.

Is het niet het overwegen waard vrachtverkeer gewoon niet toe te laten tijdens de spitsuren? Dat gebeurt ook op de E313. Kan de minister daarover niet overleggen met zijn collega's in die Brusselse Hoofdstedelijke Gemeenschap waarvan sprake? Dat niveau lijkt de heer Van Eyken aangewezen als forum.

De lawaaihinder rond en van Zaventem komt niet aan bod, wat het lid betreurt. Hoe ziet de minister dat met betrekking tot de noord- en ooststrand? Een oplossing vergt overleg met het federale niveau. De normen in Brussel voor lawaaihinder liggen anders dan in Vlaanderen.

Rond mobiliteit beoogt men vanzelfsprekend vooral vooruitgang. Er is sprake van fietsostrades maar het gaat wel over een uitgestrekt gebied, merkt de heer *Michel Doomst* op. Hij vraagt waarop eigenlijk prioritair wordt ingezet.

Bladzijde 24 heeft het over de optimalisering van de ring en het inrichten van het Brabantnet. Er was een goed contact tussen beide minister-presidenten. Zijn de werkgroepen waarvan sprake al van start gegaan?

Dat Mobiliteit en Openbare Werken ondergebracht zijn in dezelfde bevoegdheidsportefeuille als de Vlaamse Rand, leek de heer *Jo De Ro* een bijzondere opportuniteit voor de regio. Maar tussen de investeringen de afgelopen 20 jaar in de regio en het aantal zwarte punten en filepunten zit een discrepantie. De minister kan niet alleen rekenen op rapporten en documentatie, maar kan ook afgaan op zijn eigen ervaringen. Hoe zal er concreet gewerkt worden? Wat is de timing voor de vernieuwing en modernisering van de ring?

Twee bezorgdheden moeten het lid nog van het hart. Tijdens een werkbezoek van de commissie Openbare Werken eind 2013, begin 2014 stelde de CEO van de luchthaven dat investeerders vroeger alleen rekening hielden met de prijzen, zoals de landingsrechten, en de letterlijke afstand naar klanten. Intussen wordt de werkelijke reistijd als onderliggend gegeven gehanteerd. De beste inbreng in de economie in Halle-Vilvoorde is dan ook de mobiliteit rond de luchthaven te optimaliseren. Als die mobiliteit verbetert, zal er een direct tastbaar economisch effect zijn op de omliggende economie en de luchthaven zelf, en ook voor omliggende bedrijven in de noordrand.

De heer De Ro is altijd een koele minnaar geweest van Uplace, het grote investeringsproject. De meerwaarde zit erin dat ondernemers durven dromen en investeren in de regio. Een dergelijk project neerpoten in de oksel van de meest filegevoelige stukken beton van West-Europa, baart het lid evenwel zorgen. Een foto tijdens de persconferentie liet maar liefst tien rijstroken op het viaduct van Vilvoorde zien, met in totaal amper 50 voertuigen. Dat scheidt een virtueel verkeerd beeld, want de Brusselse ring is altijd druk, ook 's nachts. Het is essentieel dat ondernemers kunnen blijven investeren in Vlaams-Brabant. De timing van werken op de ring en de impact van een aantal grote projecten baart de heer De Ro zorgen.

De heer *Bart Nevens* sluit zich aan bij de positieve noot dat de minister voor de Vlaamse Rand ook de bevoegdheid Mobiliteit onder zijn hoede heeft.

In 2010 startte het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest het richtplan hefboomgebied VRT-RTBF op (Parkway). Er wordt diep ingegaan op de herinrichting van het gebied tussen Reyerslaan, Leuvensesteenweg en E40. Daar wil men een mediapool opzetten. Meest opmerkelijk is de voorgestelde herinrichting van de E40 vanaf Kraainem tot aan het Reyerscomplex. De rijstroken zouden van zes naar drie teruggebracht worden. In tegengestelde richting blijven er nog vier over. Het betekent een halvering van de bottleneck die er al is en een halvering van de capaciteit. De impact van die plannen van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest kan in termen van extra files aanzienlijk zijn. Daartegenover staan de plannen van de Vlaamse Regering om de Vlaamse Rand meer zuurstof te geven en een oplossing te bieden voor het fileprobleem. De intenties voor een vlotter verkeer over het noordelijke traject en de drie tramlijnen in Vlaams-Brabant worden op applaus onthaald. De plannen van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zijn niet te rijmen met de intenties van de Vlaamse Regering voor optimalisering. Zijn er ter zake al overlegmomenten geweest of zijn er gepland? Zal de impact op de mobiliteit en leefbaarheid in de Rand ook onderzocht en daar besproken worden? Het lid denkt onder meer aan MOBES-studies die de impact van grote infrastructuurwerken op de Rand opnemen in hun plannen.

Aan de heer Van Eyken geeft hij nog mee dat Vlaanderen vandaag de lasten draagt van de luchthaven en dat de lusten vooral Brussel ten goede komen.

De heer *Joris Poschet* neemt er akte van dat het UF bij monde van de heer Van Eyken vliegtuigen niet over de Rand maar over Brussel wil laten vliegen, nochtans, volgens de heer Van Eyken, une ville francophone.

De heer *Karl Vanlouwe* vindt het positief dat de minister de mobiliteitsproblemen in de Rand wil aanpakken en daarover al overlegd heeft met zijn Brusselse collega, nadat minister-president Bourgeois dat ook al deed met zijn collega Vervoort. Wat zijn de resultaten van al dat overleg? En heeft de minister andere dossiers voor dergelijk overleg op het oog?

Voorts vraagt hij meer informatie over het richtplan hefboomgebied VRT-RTBF, wat al enkele jaren geleden door het BHG gelanceerd is. Daar zouden een nieuw mediacomplex, woongelegenheden en horecazaken komen. De herinrichting van het gebied waar de E40 Brussel binnenrijdt, is niet alleen belangrijk voor Brusselaars maar ook voor de vele pendelaars uit Leuven en omgeving.

Het verheugt de heer *Peter Van Rompuy* dat de minister van de Vlaamse Rand daar ook van afkomstig is. Daarenboven is hij ook nog eens minister van Mobiliteit, allicht het belangrijkste beleidsdomein voor de Rand van de komende jaren. Hij heeft goede hoop dat die combinatie van bevoegdheden tot enkele noodzakelijke doorbraken zal leiden.

Zelfs in minister Weyts' eigen beleidsnota Mobiliteit wordt met geen woord gerept over de Rand, stelt mevrouw *Katia Segers*. Evenmin zijn er middelen bestemd voor de aangekondigde mobiliteitsinvesteringen in de Rand. Met welke middelen worden de geplande tramlijnen en de fietsinfrastructuur aangelegd?

Hoewel de nationale luchthaven niet tot zijn bevoegdheden behoort, is het vreemd dat minister Weyts, bevoegd voor Mobiliteit en de Rand in zijn beleidsnota daarover niets plant. Het lid spoort hem aan alsnog te overleggen met zijn federale collega over het spreidingsplan en de nachtvluchten.

Waar de beleidsnota Vlaamse Rand het merkwaardig genoeg niet over heeft, zijn de bouwplannen, zegt mevrouw Segers: Uplace, het nieuwe stadion, de twee andere geplande winkelcomplexen, NEO en Dockx Bruxel, en CC Ruisbroek. Dat NEO en Dockx in Brussel liggen, ontslaat een minister van de Rand niet om zich met

die dossiers bezig te houden. Elk van die grote projecten zal immers een enorme impact hebben op de mobiliteit op de ring en zal het groene en Vlaamse karakter van de Rand sterk beïnvloeden. Geen van de projecten, behalve Uplace, is opgenomen in het VSGB. Nochtans wordt elk van de principes van het GRUP en het VSGB overtreden door die projecten: ze zijn sterk mobiliteitsgenererend, ze dagen de draagkracht van de omgeving uit en de lokale besturen worden helemaal niet betrokken. Bovendien zal Uplace een sterke negatieve invloed hebben op de lokale middenstand, een sector die de minister wil ondersteunen en zelfs nodig heeft als actor in het taalpromotiebeleid. Dit is zeer contradictorisch. Welke omvattende visie zal minister Weyts ontwikkelen? Als verantwoordelijke voor de Rand, Mobiliteit en Openbare Werken, is de minister immers de persoon bij uitstek om iets te doen aan mobiliteitsvraagstuk rond Brussel.

De minister zegt dan wel te investeren in wegenwerken en fietsinfrastructuur als ook in openbaar vervoer, maar maakt daar in de begroting geen middelen voor vrij. Bovendien bespaart de regering fors op De Lijn. Evenmin worden de drie geplande tramlijnen begroot en zijn er, zoals bleek op het antwoord van de federale minister van Mobiliteit op een vraag van de heer Hans Bonte op 5 november nog geen vergunningen afgeleverd. Geen vergunningen, geen middelen, en toch maakt Uplace zich sterk dat het de deuren zal openen in 2018 en dat alle voorwaarden dan zullen vervuld zijn. Dit lijkt bijzonder utopisch, vindt mevrouw Segers.

Antwoord van de minister en reacties van leden

Minister *Ben Weyts* heeft al met de Brusselse minister van Mobiliteit *Pascal Smet* overlegd. Beide ministers hebben beslist dat er minstens op administratief maar best ook op hoger en op operationeel niveau geregeld overleg plaatsvindt. De samenwerking is heel concreet en noodzakelijk. De minister geeft het voorbeeld van de aansluiting van het Brabantnet van De Lijn en het Brusselse net van MIVB. Andere concrete dossiers gaan over de Brusselse ring, de Woluwelaan, en de E40 in Kraainem tot aan het Reyerscomplex, het zogenaamde project van de Parkway. Dat laatste project is tot nog toe geen voorbeeld van goede samenwerking, want het werd gewoon meegedeeld aan de Vlaamse Regering. Studies schatten de gevolgen voor Vlaanderen echter eerder beperkt in. De originele studie van 2010 zag geen negatieve impact op de E40 langs de Vlaamse zijde omdat het verkeer richting Brussel sowieso over een beperkt aantal rijstroken beschikt. Het is dus al een flessenhals en de Parkway heeft daar weinig invloed op.

Gezien de verkeersevolutie heeft ook Vlaanderen een korte analyse gemaakt. Daartoe werd het verkeer op dinsdag 14 oktober tussen 6 en 9 uur in de ochtend en 16 en 19 uur in de avondspits met dubbele detectielussen in kaart gebracht. Op basis van die meting en met een theoretische capaciteit van 2200 personenauto's per uur per rijstrook en een snelheid van 120 kilometer per uur, lijken drie rijstroken in de richting van Brussel te volstaan. Gebaseerd op de huidige gegevens die Vlaanderen kreeg over Parkway en met de aanpassing van de E40 in het Brusselse Gewest, kan de minister beamen dat de gevolgen op de Vlaamse verkeerstromen beperkt zullen zijn.

De heer *Van Eyken* deed wat sceptisch over de maatregelen tegen sluipverkeer. De minister heeft echter de opdracht gegeven tot een bestek voor aankoop van floating car data over de verkeersstromen in de Vlaamse Rand. Er komen 30 meetpunten om het sluipverkeer in kaart te brengen. Zo wil hij de verkeersproblemen in de Rand omvattend bestuderen en niet langer per gemeente. Gebaseerd op die objectieve metingen wil hij samen met de gemeenten zoeken naar oplossingen.

Met enige voorzichtigheid – gezien de onvoorspelbare duur van de procedures – verwacht de minister dat de MER-procedure voor de tramlijnen klaar zal zijn in 2016, de vergunning verleend in 2017, de lijnen opgeleverd in 2020. De werken

aan de ring zullen aanvatten eind 2017, begin 2018, als de procedures vlot verlopen. De totale besparingen van De Lijn zijn beperkt tot 3 percent, terwijl andere entiteiten veel zwaarder getroffen zijn. De drie extra tramlijnen in de provincie Vlaams-Brabant vergen daarnaast een investering van miljoenen euro. Het gaat dus niet op te klagen over besparingen op De Lijn in de Vlaamse Rand.

De heer *Jo De Ro* verwijst naar het alom geroemde mobiliteitsbeleid van Bordeaux dat inzet op grote parkings vanwaar mensen snel naar het centrum, of andere drukke verkeerspunten kunnen. Voor Brussel zouden dat de luchthaven, de grote kmo-zones in Machelen, het Heizelcomplex zijn. Gezien de plannen van Brussel om een groot deel van de vijfhoek autovrij te maken, het parkeerbeleid, het openbaar vervoer, de samenwerking tussen De Lijn en de MIVB, zijn dergelijke goed ontsloten parkings zeker te overwegen. Van aankoop van gronden of samenwerking met parkings is vooralsnog bij De Lijn weinig te merken. Dergelijke bestemmingshubs zouden nochtans zowel het bestemmings- als het sluipverkeer verminderen, aldus de spreker.

De heer *Christian Van Eyken* ontkent dat het UF alle vliegroutes over Brussel wil laten gaan. De inwoners van de Rand zijn het echter beu dat sinds 1999, onder een zekere minister Durant, de vluchten geconcentreerd zijn. Sindsdien zijn er verschillende plannen – van Anciaux, van Wathelet – geweest die nu eens de ene dan de andere regio meer belasten, maar een eenduidig beleid is er niet. De minister van de Rand kan daar zelf geen beslissingen in nemen, maar misschien wel overleg over opzetten, met Brussel, met de federale overheid die nog altijd over de vliegroutes beslist. Het is geen kwestie deze of gene regio te sparen, maar wel rekening te houden met de realiteiten.

De Parijse luchthaven Le Bourget is als voornaamste luchthaven vele jaren geleden vervangen door Orly. Na jaren stelde men vast dat die ook nog te dicht bij het grootstedelijke weefsel lag. Daarop is de voornaamste luchthaven Charles de Gaulle geworden, op 40 tot 45 kilometer van het centrum van Parijs. Zaventem is echter niet verplaatst en ligt midden in stedelijk gebied. Daardoor moeten er andere normen voor gelden, de klok rond opstijgen en landen kan niet. Hij pleit dus zeker niet voor het overmatig belasten van gelijk welk gebied.

De minister heeft niet geantwoord op zijn vragen over de heraanleg van de ring, nochtans heel belangrijk voor de Rand. Hij beperkt zich tot de uitspraak dat er tegen 2018 iets aan gedaan moet worden. Welke omvattende visie heeft de minister voor de heraanleg? Verlopen de contacten met de andere beleidsniveaus bilateraal? Of horen de mobiliteitsbesprekingen volgens de minister in de Brusselse Hoofdstedelijke Gemeenschap? Worden daar de provincies en de gemeenten bij betrokken? Hij vraagt voorts naar de locatie van de dertig meetpunten van het sluipverkeer.

De heer *Joris Poschet* wijst op de weldadige invloed van het plan Schouppe na het plan Durant en Wathelet. De heer Van Eyken geeft geen oplossing tenzij het verschuiven van de luchthaven, waar er geen plaats voor is in Vlaanderen, enkel in Wallonië. Dat is geen optie en zou trouwens de situatie in de Rand en voor Brussel nog verslechteren.

De tramlijnen worden opgeleverd in 2020, de procedures voor de ring starten begin 2018. Dat betekent dat er nog enkele jaren verlopen, merkt mevrouw *An Moerenhout* op, terwijl De Lijn nu duurder wordt, en de NMBS nu al lijnen heeft geschrapt. Daarom suggereert ze enkele maatregelen op korte termijn zoals de scheiding van het doorgaand en lokaal verkeer op de ring, de onmiddellijke activering van het GEN-netwerk richting Leuven, Mechelen en Halle en een betere afstemming op het openbare vervoer.

Mevrouw *Katia Segers* mist nog steeds een omvattende visie voor mobiliteit, groen, het Nederlandstalige karakter voor alle op til staande infrastructuurprojecten. Dat de tramlijnen klaar zullen zijn tegen 2020 acht de spreker optimistisch. Wat met de jaren daarvoor, waar de files alleen maar zullen toenemen?

De *minister* meent verschillende aspecten van de mobiliteitsproblemen te hebben aangehaald. De minister wil in heel Vlaams-Brabant, op verschillende fronten, vanuit een idee van een combimobiliteit multimodaal de congestie aanpakken: zo snel mogelijk drie nieuwe tramlijnen aanleggen, samen met de provincie Vlaams-Brabant 15 fietsostrades naar Brussel bouwen, het GEN, namelijk het treinverkeer meer in een cirkel dan via de noord-zuidas laten verlopen. De NMBS is daarmee bezig, maar niet alle gemeentebesturen zijn even coöperatief. Ook voor de Brusselse ring worden er zoals gezegd werken gepland met als doel de scheiding tussen doorgaand en lokaal verkeer op de noordelijke ring van Groot-Bijgaarden tot Woluwe. Het deel van de ring tussen Woluwe en de aansluiting op de E19 in Machelen wordt eerst aangepakt. Daarna komt het tweede deel tussen Groot-Bijgaarden en de aantakking met de A12 aan de beurt. Als laatste dan het stuk daartussen, tussen A12 en E19. De procedures daartoe lopen, aan de pps-constructies wordt gewerkt.

Minister Weyts gelooft in een aanpak met grote parkings aan de rand van de stad waar de autobestuurder een andere vervoersmodus neemt. Hij wil verkeerswisselaars, waar reizigers gemakkelijk van modus kunnen wisselen. Daarover heeft hij al gesproken met Brussels minister Pascal Smet, hoewel hij daarvan niets terugvindt in diens mobiliteitsplannen. Zonder die parkings zullen de files niet opgelost worden.

In de beleidsnota heeft de minister zijn eigen ambities en wat hij van andere Vlaamse ministers verwacht neergeschreven, maar geen wensen ten opzichte van andere bestuurlijke niveaus, bijvoorbeeld over de vliegroutes. Zowel in het Vlaamse als het federale regeerakkoord wordt er een oplossing in het vooruitzicht gesteld. Het plan Schouppe waarover een politieke consensus bestond tussen Vlamingen en Franstaligen, is een goede basis voor rechtszekerheid. Een verhuizing van de luchthaven van Zaventem naar Charleroi of Luik, ook stedelijke gebieden, is geen oplossing, en dan maakt de minister nog abstractie van de economische consequenties. Vlaanderen is geen vragende partij. De luchthaven Basel-Mulhouse-Freiburg op het kruispunt van drie landen functioneert goed, waarom dan niet Zaventem.

Voorts is hij optimistisch over de voortgang van de mobiliteit, omdat hij perspectief en hoop wil creëren om ten minste de congestieproblemen in Vlaams-Brabant aan te pakken.

Voor de verdere discussie verwijst hij naar het debat in de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken.

2.4.7. OD Cultuur, jeugd, sport en het verenigingsleven

Als gemeenten onvoldoende initiatieven nemen ter ondersteuning van het Nederlandstalige cultuur-, jeugd- en sportaanbod, treedt de minister met vzw 'de Rand' plaatsvervangend op. Welke van de faciliteitengemeenten met een Franstalige meerderheid heeft geen aanbod in die zin, vraagt de heer *Christian Van Eyken*. Hij verwijst naar zijn gemeente Linkebeek waar Nederlandstalige en Franstalige verenigingen op dezelfde voet behandeld worden. Hij vindt het een verzinzel te beweren dat in die gemeentebesturen Franstaligen voorrechten genieten.

Wat het CC in Ruisbroek betreft zou de CD&V-fractie 'minder op CC inzetten', zegt de heer *Michel Doomst*. Hij begrijpt dat het allicht inzake aantrekkingskracht en

uitstraling iets zou kunnen betekenen, maar de kleinere versies moeten ook gewaardeerd worden.

Wat zijn de plannen en de timing voor Ter Rijst in Pepingen, vraagt de heer Doomst.

De heer *Bart Nevens* komt terug op de haalbaarheid van een bijkomend cultuur- en congrescentrum met bovenlokale uitstraling in de zuidwestrand. Dat wordt onderzocht en hij juicht dat toe. Daar ontbreekt zo'n infrastructuur. De locatie in het rapport van De School van Gaasbeek was voornamelijk gebaseerd op een sociaal-economische achtergrond met als doel een katalysatorfunctie op te nemen voor de directe omgeving van het mogelijke cultuurcentrum en voor de hele regio. Het zou dynamiek moeten injecteren in wat als een verpauperde omgeving bekend staat. Dat de Vlaamse Regering de moed vindt om daarin te investeren in financieel moeilijke tijden, vindt N-VA zeer positief. Welke stappen zijn er nog te nemen? Zijn er doelen voor de realisatie en afronding van het project, bijvoorbeeld data?

De sectorale decreten over cultuur, jeugd en sport worden afgeschaft en de bijhorende middelen gaan naar het Gemeentefonds. Die afschaffing is volgens het regeerakkoord niet van toepassing in de zes faciliteitengemeenten. Mevrouw *Katia Segers* vindt hierover niets terug in de beleidsnota, tenzij de verwijzing naar de opdracht ter zake van vzw 'de Rand'. Wat met de gemeenten die wel een beleid voeren, zoals Sint-Genesius-Rode voor jeugd en sport en Wemmel voor sport? Aan welke regelgeving worden zij onderworpen? Wat als gemeenten wel beleid voeren, maar dat niet zo goed verloopt, zoals het jeugdbeleid in Sint-Genesius-Rode? Speelt dan de gemeentelijke autonomie zoals in de rest van Vlaanderen? En ook, kunnen ook de gemeenten die nu via vzw 'de Rand' bedeed worden in de loop van de regeerperiode nog zelf instappen in het lokaal beleid? Hoe zal de minister ervoor zorgen dat alle gemeenten in de brede Rand wel degelijk blijven investeren in jeugd, cultuur, sport nu het decretale verplichtende kader wegvalt?

Voorts informeert het lid naar de redenen waarom FeliXart onder het Randbeleid valt en – behalve een nieuwe haalbaarheidsstudie – het CC Ruisbroek wordt toegevoegd aan minister Gatz. Hoe zullen de ministers dat aanpakken? Wat is de timing en de aanpak van de tweede haalbaarheidsstudie voor het project in Ruisbroek? Wie zal die studie uitvoeren?

Dat vertegenwoordigers van minister Homans, of de vzw 'de Rand' in de plaats kunnen treden van de gemeenten heeft al zijn nut bewezen, antwoordt de *minister*. De gemeente Sint-Genesius-Rode wou geen jeugdbeleidsplan indienen, wou niet samenwerken met de Vlaamse overheid, waardoor ze haar eigen jeugd middelen onthield. Om die reden is de Vlaamse overheid in het belang van alle jongeren van de gemeente in de plaats van het gemeentebestuur getreden. Er wordt nu gezocht naar een regeling om in de plaats te treden van een falende faciliteitengemeente als de subsidies voor de sectorale decreten in het Gemeentefonds terechtkomen. Precies daarom wordt de mogelijkheid behouden in wat uitgewerkt wordt door minister Homans.

De eigendomstructuur van Ter Rijst is gelijkaardig aan die van het Kasteel van Gaasbeek. Het park en het domein rond het kasteel worden beheerd door ANB, het kasteel zelf door Cultuur. Ter Rijst wordt tijdelijk beheerd door de jeugddienst Panta Rhei. Een herbesteding zou het terrein opwaarderen; de minister overlegt daarover met minister Gatz.

De heer *Michel Doomst* ziet in Ter Rijst wel mogelijkheden: een as van Gaasbeek tot in zuidwest-Brabant, om complementair tot goede resultaten te komen, dus naast het land van Teirlinck, het land van Breughel. Het komt erop aan daar eens goed over door te praten.

De *minister* hoopt op een vruchtbare samenwerking voor Ter Rijst want er zijn wel degelijk heel wat mogelijkheden, bijvoorbeeld op cultureel vlak.

De heer *Christian Van Eyken* beaamt dat het jeugdwerkbeleidsplan een probleem is in de faciliteitengemeenten. Om van die subsidies te genieten moet elke vereniging het Nederlands als voertaal hebben. Wat dan met tweetalige jeugdhuisen zoals Peter Pan in Linkebeek of Franstalige scouts of verenigingen? Omdat die uit de boot vallen, heeft Linkebeek geweigerd daaraan deel te nemen. Als alle verenigingen in de subsidiepot mogen delen, zullen de faciliteitengemeenten zonder onderscheid een jeugdwerkbeleidsplan indienen, aldus de heer Van Eyken.

2.4.8. OD Welzijn en Gezondheid

De heer *Michel Doomst* wil vernemen hoe concreet de plannen voor Vlabzorginvest zijn. Wanneer zijn er middelen voor beschikbaar? Zelf wil hij het graag ingebed zien in de bestaande structuur van Vlabinvest. Kan het ingekanteld worden in die middelen?

Vlaams-Brabant kent een historische achterstand inzake welzijn, en een bijzondere historische achterstand in Halle-Vilvoorde. De heer *Jo De Ro* betuigt zijn steun aan de minister voor zijn horizontale bevoegdheid om dit bij zijn collega van Welzijn te laten vooruitgaan. De wachtlijsten moeten overal worden weggewerkt, maar zijn in Vlaams-Brabant net iets langer. Het lijkt hem zinvol dat er tegen 2015 of 2016 ook een opvolgsonderzoek gebeurt na het waardevolle onderzoek van de provincie Vlaams-Brabant over de historische achterstand op het vlak van welzijn.

De heer *Peter Persyn* vernam graag hoe de minister de cruciale vereisten voor de Nederlandstalige dienstverlening bij Vlabzorginvest zal verzekeren. Hij verwijst naar het onderzoek van de provincie Vlaams-Brabant over de historische achterstand, vooral in het westelijke deel van Vlaams-Brabant. Hoe zal minister Weyts eventueel in overleg met minister Vandeurzen het aanbod daar organiseren? Gronden en financiële middelen volstaan blijkbaar niet, de zorgaanbieders moeten ook gestimuleerd worden. Hoe zal de minister naast het Nederlandstalige karakter van de zorg, zorgen voor een goede verdeling van het aanbod, geografisch en pluralistisch, met oog voor het sociaal ondernemerschap, een streefdoel van het regeerakkoord?

Mevrouw *Katia Segers* vraagt of minister Vandeurzen extra geld veil heeft voor het wegwerken van de historische zorgachterstand in Vlaams-Brabant via Vlabzorginvest. De Rand kent ook grotere problemen dan in de rest van Vlaanderen op het vlak van kinderopvang.

Minister *Ben Weyts* antwoordt dat de reguliere inspectie de kwaliteitseisen, ook de Nederlandstaligheid van de dienstverlening in zorginstellingen specifiek nagaat. De minister stemt dat ook af met minister Vandeurzen en wil de Nederlandstalige dienstverlening een cruciaal element maken van die beoordeling.

In deze commissie werd al geopperd om de kwesties die de Vlaamse Rand aanbelangen thematisch te behandelen, zegt de heer *Jo De Ro*, en hij denkt specifiek aan Welzijn omdat daarover goed studiemateriaal van de provincie Vlaams-Brabant bestaat. Zal de minister net als zijn voorganger aan een update van die studiegegevens in 2015-2016 meewerken?

De heer *Michel Doomst* herhaalt daarnaast zijn vraag over Vlabzorg: hoe invullen, hoe de nodige middelen voor vinden?

De *minister* antwoordt dat Vlabzorginvest nieuwe zorginitiatieven zal faciliteren om de achterstand in de Vlaamse Rand te bekampen. Dat initiatief van minister Vandeurzen zit vooralsnog in de conceptuele fase.

2.4.9. OD Toerisme

Ook inzake toerisme ziet de heer *Michel Doomst* liever een grotere betrokkenheid van de provincie vermeld. Het concept Groene Gordel vond het lid nooit echt aantrekkelijk, maar de provincie doet haar best en verdient volgens het lid een vermelding. Er moet nauwer mee samengewerkt worden.

2.4.10. OD Integratie en inburgering

De beleidsnota stipuleert dat vele steden en gemeenten zich geconfronteerd zien met een sterke instroom van mensen van vreemde afkomst uit Brussel. De verhuizers vallen doorgaans niet onder de inburgeringsplicht. Daardoor hebben ze moeite om aan te sluiten bij de samenleving. Samen met de minister bevoegd voor Inburgering zou de minister naar een gepast antwoord zoeken. Mevrouw *An Moerenhout* vraagt in welke richting de minister een oplossing zoekt. Kan de minister iets concreter daarop ingaan?

De heer *Willy Segers* is benieuwd naar de uitbouw van een beleid op maat voor anderstaligen die niet inburgeringsplichtig zijn, in samenwerking met de minister van Inburgering. Blijkt dat sinds kort ook in het Franstalige landsgedeelte en met name ook in Brussel de geesten gerijpt zijn en voor inburgeringsplicht te vinden zijn. Er is gewezen op het belang van de instroom die onder meer vanuit het Brussels Hoofdstedelijke Gewest naar de Vlaamse Rand vloeit. Het lijkt het lid een mooie kans voor strikte monitoring en opvolging. Voor inwoners van het Brussels Hoofdstedelijke Gewest die inburgeringsplichtig worden is het de vraag welke taalgroep ze kiezen. Velen van hen komen later in de Vlaamse Rand terecht. Voor degenen die dat al van plan zijn, kan erop toegezien worden dat ze ook dan voor de Nederlandstalige opleiding kiezen.

Wat integratie en inburgering betreft, is de heer *Jo De Ro* verheugd dat er in de regio nog heel wat kan gebeuren. Het verheugt hem dat de integratiemiddelen die toegekend zijn aan een vijftigtal steden en gemeenten blijven stijgen. Voor heel wat gemeenten in de Vlaamse Rand betekenen ze een stevige injectie. Dat speelt in op het toenemende aantal anderstaligen en mensen van vreemde origine. Een aantal gemeenten zoals Hoeilaart kreeg echter te horen dat het voor hen bij gebrek aan budget niet mogelijk was om 'in te breken', zoals in de vorige zittingsperiode was beloofd. Men stond er klaar om een aantal projecten op te zetten en een integratieambtenaar aan te stellen. Het ontberen van de bedoelde middelen kan daar wel eens stokken in de wielen steken voor enkele jaren. Het lid hoopt dat er toch ook weer jaren van bloei komen, en vraagt die bekommernis mee te nemen.

In het hoofdstuk over integratie en inburgering staat niets over het nieuwe EVA, zegt mevrouw *Katia Segers*. Nochtans zou dat best rekening houden met de grote behoeften in de Rand, nog helemaal los van de afspraken die er zullen komen over taalpromotie. Die behoeften zijn minstens te vergelijken met een centrumstad. Zal het nieuwe EVA de specificiteit van de regio voldoende omzetten in middelen voor lokaal beleid? Hoe zal de minister daarop toezien? Zal de minister voor nieuwe middelen pleiten? De evolutie van het sociaal-demografische profiel van de bevolking maakt immers dat er eigenlijk meer geld zou moeten zijn voor integratie en inburgering. Tot op heden gebeurde dat niet, en de achterstand wordt steeds groter. De omvorming van integratie en inburgering naar een EVA is het uitgelezen moment om die inhaalbeweging te maken.

Minister *Ben Weyts* zegt dat het de taak van vzw 'de Rand' is om zich te richten op de niet-inburgeringsplichtige verhuizers. Daarvoor wordt samengewerkt met Vlaams minister Homans. Daarnaast zijn er ook initiatieven voor relocaters, dat zijn personen die expats begeleiden bij alle aspecten van hun verhuizing. Het is belangrijk dat zij de kanalen en het aanbod kennen, van cursussen Nederlands of meer verregaande inburgeringscursussen.

Mevrouw *An Moerenhout* vindt het antwoord van de minister dat hij de inburgeringsplicht meer bekend zal maken, beperkt, maar ook vreemd want de vorige regering met N-VA heeft net het concept van niet-verplichte inburgeraars ingevoerd. Aangezien het haar bedoeling is om constructief oppositie te voeren, zal ze erover nadenken alvorens erop terug te komen.

De heer *Karl Vanlouwe* is verheugd dat de minister in tegenstelling tot mevrouw Moerenhout al lang nagedacht heeft over een geïntegreerd taal- en werkbeleid en al concrete voorstellen heeft.

Mevrouw *Katia Segers* herhaalt haar vraag: zal de minister daarnaast pleiten voor extra middelen voor de EVA Inburgering en Integratie, middelen waar de Rand echt recht op heeft gezien zijn bijzondere situatie?

2.5. SD 4 – Het groene karakter van de Rand bewaken

Het groene karakter dat een plaats krijgt in de beleidsnota, verdient een pluim volgens de heer *Bart Nevens*. Sommigen noemen Brussel een uitdeinende olievlek en een olievlek is moeilijk te bestrijden. Daarom is het lid verheugd over de lovenswaardige initiatieven die het uitbreiden en promoten van het groene karakter van de Rand beogen. Dat vindt hij ook een goed instrument om die Rand leefbaar te houden. De beleidsnota heeft het over fietsverbindingen, het bereiken van hogere natuur- en landschapswaarden, het verbeteren en beschermen van de ontwikkeling van het landschap. De verstedelijkingsdruk waaronder de Vlaamse Rand gebukt gaat, vraagt om een gepast antwoord, stelt het lid. Dat kan door een versteviging van de aanwezige natuurlijke en landschappelijke structuren zoals holle wegen, trage verbindingen, fiets- en voetwegen en de typische valleien die in de rand herkenbaar zijn en een unieke uitstraling meegeven.

De ambitie om extra natuur- en bosgebieden aan te leggen in de Vlaamse Rand juicht het lid toe. Het ruimtelijk groen ingekleurde gebied zal daarvoor eerst in aanmerking worden genomen. De beleidsnota vermeldt tevens dat tegen het einde van de legislatuur 1000 hectare toegankelijk groen gerealiseerd wordt. Zo kunnen mensen mee genieten. De plannen kaderen onder meer in het GRUP 'Afbakening Vlaams Strategisch Gebied' rond Brussel. Kan de minister concreet nog ingaan op locaties en doelstellingen voor de vooropgestelde 1000 hectare bijkomend toegankelijk groen?

Een groene omgeving heeft positieve effecten op de mens, zowel fysiek als mentaal, oppert de heer Nevens nog. Het kan een hogere gevoeligheid voor natuur te weegbrengen. Plant de minister al dan niet in samenwerking met andere ministers bevoegd voor natuur ook bijkomend groen dat niet-toegankelijk is of hoeft te zijn? Kan er duidelijkheid gegeven worden in verband met de status van al dat toegankelijke groen? Toegankelijkheid kan divers ingevuld worden. Het lid zou ervoor opteren om zowel fietsverbindingen als toegankelijk groen te integreren.

De Vlaamse Rand heeft een uniek karakter als plek waar stad en platteland elkaar ontmoeten. Dat moet zo blijven, onderstreept de heer Nevens. De open ruimte staat er onder druk. Er lopen diverse landinrichtingsprojecten van de VLM. Dat de Vlaamse Regering ook die kaart ter bescherming van de open ruimte trekt en zelfs nieuwe landinrichtingsprojecten stimuleert, is lovenswaardig te noemen. Het voor-

nemen om de gemeenten te adviseren om 30 vierkante meter openbaar groen per inwoner te voorzien, is een mooi initiatief. Het moet nog doordringen bij de lokale besturen. Kan de minister de in de beleidsnota vermelde landinrichtingsprojecten toelichten? Is er nog ruimte voor andere projecten?

De heer *Joris Poschet* noemt de uitspraak van de heer Nevens over Brussel als een olievlek, moeilijk te bestrijden en schadelijk voor de gezondheid, misplaatst. Dat doet hem denken aan een rode passionaria die Vlamingen ooit vergeleek met zwammen.

Wat het groene karakter en de open ruimte betreft, verwijst de *minister* naar drie landinrichtingsprojecten van de VLM: het plateau van Moorsel, het land van Teirlinck, het project Molenbeek-Maelbeek in Zellik. In 2013 werd trouwens ook door ANB, VLM en enkele private partners Hoeve Hooghof en enkele omliggende landbouwgronden aangekocht. In de loop van dit jaar wordt er een toekomstvisie voor uitgewerkt met verschillende partners.

Katia SEGERS,
voorzitter

An MOERENHOUT
Lieve MAES,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

ANB	Agentschap voor Natuur en Bos
BHG	Brusselse Hoofdstedelijke Gemeenschap
BHG	(het) Brusselse Hoofdstedelijke Gewest
BRIO	Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum
CC	cultuur- en congrescentrum
DAR	Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (beleidsdomein van de Vlaamse overheid)
EU	Europese Unie
EVA	extern verzelfstandigd agentschap (van de Vlaamse overheid)
GEN	Gewestelijk Expresnet
GOK	gelijke onderwijskansen
GRUP	gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan
MER	Milieueffectenrapport
MIVB	Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel (= STIB)
NMBS	Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen
NT2	Nederlands als tweede taal
OD	operationele doelstelling
OKAN	Onthaalonderwijs Anderstalige Nieuwkomers
OVSG	Onderwijssecretariaat van de Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap
pps	publiek-private samenwerking
PRIC	provinciaal integratiecentrum
RTBF	Radio-Télévision belge de la Communauté française
SD	strategische doelstelling
START	Strategisch Actieplan voor de Reconversie en Tewerkstelling in de Luchthavenregio
TNN	Thuis taal niet Nederlands
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VGC	Vlaamse Gemeenschapscommissie (van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest)
Vlabinvest	Investeringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant
VLM	Vlaamse Landmaatschappij
VMSW	Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen
VRT	Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie
VSGB	Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel